ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 10. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го СІЧНЯ 1976 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 16, 1976 No. 10. VOL. LXXXIII.

Ню Гейвен врочисто відзначить роковини Незалежности

Підписання проклямації Дня Української Незалежности в Ню Гейвені. Сидять (зліва): д-р Михайло Сніґурович, пані Ростислава Яхницька, (Округа СУА), о. Мирослав Мицишин, парох української католицької церкви в Ню Гейвені, посадник міста Франк Лог, проф. Іван Голембіовський, пані Ліда Фіцалович (голова Округи СУА), д-р Ярослав Туркало, заст. гол. УККА. Стоять студенти: Петро Гузик, Христина Вальницька, Андріяна Кульчицька, Дарка Посполита, Ліда Лодинська і Лариса Садівська та Григорій Гінa, член Управи УККА.

Ню Гейвен (М.Я.). — Українська громада Ню Гейвену під проводом місцевого Відділу УККА врочисто відзначить 58-му річницю проголошення Української Народньої Республіки. Врочистості започатковано підписанням проклямації Дня Української Незалежности майором міста Френком Логом. Делеґація під проводом голови місцевого Відділу УККА відвідала посадника 9-го січня 1976 р. Під час зустрічі порушено ряд проблем із нововибраним посадником міста, який теж проголосив 22-го січня Днем Української Незалежности в Ню Гейвені. Подібну проклямацію підписуе губернатор стейту Конектікат, Елла Т. Грассо, 16 січня ц.р. в Капітолі в Гартфорді в приявності делегацій усіх Відділів УККА стейту Конн.

В суботу, 24-го січня, відбудеться бенкет і баль в Шератон-Парк Плаза готелі. Бенкет відкриє і святочну промову виголосить голова місцевого Відділу УККА д-р Михайло Сніґурович. В англійській мові промовлятиме заступник голови д-р Ярослав Туркало. Майстром церемонії буде інж. Орест Дубно. В бенкеті візьмуть участь провідні діячі українського і американського політичного світу стейту. По бенкеті відбудеться баль.

В неділю, 25-го січня, будуть відправлені урочисті Богослуження в наміренні українського народу в обох українських церквах.

Того самого дня о год. 12:30 відбудеться мирна маніфестація перед місцевим ратушем та зложення вінка під „Смолоскипом Волі" в пошану героїв, що полягли за волю України. Промовлятиме інж. Мирон Мельник. Організовану участь візьмуть українські комбатанти та станиця Пласту і Осередок СУМА. Церемонію зложення вінка фільмуватиме місцева телевізійна станція. В час цієї церемонії та в дні 22-го січня повіватиме з будинку міста Ню Гейвену синьо - жовтий український прапор.

Боффалівська громада готується до величавого відзначення Великих Роковин

Боффало, Н. Й. (В. Ш.). Екзекутива Відділу УККА та Громадський Комітет для відзначення 200-ліття Америки і 100-ліття українського поселення в ЗСА, під головуванням Юрія Лаврівського, розпочне свою діяльність урочистим відзначенням свята Державности і Соборности України. В ранніх годинах 22-го січня відбудеться в міському будинку церемонія підписання проклямації посадником міста Стенлі Маковським і головою повіту Ірі, Едвардом Ріґеном, проголошуючи цей день Українським Днем в Боффало та в цілому повіті Ірі. Цього ж дня українські національні прапори будуть вивішені на міському ратуші, на повітовому будинку і на найбільшому в Боффало готелі Стетлер-Гілтон, де наступного дня, о годині 7:30 вечором, відбудеться величавий бенкет, з концертом і балем, де від четверга 22-го січня матиме місце особлива виставка українських державних документів, грошей, народної ноші і мистецтва під доглядом пань: Олі Алексевич, Лавні, Даші Процик, Олени Морозевич і Неонілі Стецьків.

В концертовій частині 23-го січня братиме участь місцевий мішаний хор „Бурлаки" під мистецьким керівництвом Юрія Лаврівського, солістка київської опери Ганна Колесник і піяністка Клавдія Гоца. Ірина Лаврівська виконуватиме ролю заповідача концертової частини. Безпосередньо по концерті слідуватиме бенкетова частина з участю конгресменів і міських та повітових особистостей американського політичного життя. Голова місцевого Відділу УККА Василь Шарван офіційно розпочне святкування вступним словом. Функцію майстра церемонії виконуватиме адвокат Андрій Дякун. Головними промовцями на бенкеті будуть професор Ніягарського університету, Зенон Саган і конгресмен Джек Кемп. На закінчення святкової програми відбудеться Баль при звуках споводженої з Рочестеру оркестри „Нічна Мелодія". Є надія, що патріотична Боффалівська громада використає цю небуденну нагоду і згідливою українською родиною засяде при столах як одна велика українсько - американська сім'я, щоб відзначити пошану світлій даті 22-го січня і заразом вшанувати 200-ліття Американської Незалежности.

ПАМ'ЯТАЙТЕ САМІ ТА ПРИГАДАЙТЕ ІНШИМ

Іміґраційна й Натуралізаційна Служба пригадує всім мешканцям ЗСА, які не є громадянами, що вони протягом місяця січня зобов'язані зареєструватися, зголосивши свої адреси цій Службі. Формулярі можна одержати в кожному поштовому уряді, а також у всіх бюрах Іміґраційної і Натуралізаційної Служби.

Закликають президента Форда проголосити 22-го січня Днем Української Незалежности

Бостон, Ма. (УККА). — З ініціятиви місцевого Відділу УККА, понад триста громадян вислали листи до президента Джералда Р. Форда з проханням проголосити 22 січня 1976 року „Днем Української Незалежности" в ЗСА. В листах сказано, що такі проклямації вже від багатьох років видають губернатори стейтів і мейори багатьох міст. Також зазначено, що 58-мі роковини проголошення Української Народньої Республіки збігаються з відзначенням 200-річчя ЗСА і 100-річчя поселення українців в Америці. В акцію висилки листів включилися українські громади в Бостоні, Лудлов, Спрінґфілд, Сейлем і Фол Рівер.

Відділ УККА в Бостоні очолює інж. Конрад Гусак, а референтом зовнішніх зв'язків є Орест Щудлюк, який координував акцію висилки листів при допомозі Марії Кайко.

Місцевий Відділ УККА звернувся листовно також до всіх конгресменів з Массачусетс, щоб вони поробили відповідні заходи в президента Форда про видання проклямації „Дня Української Незалежности" в дні 22-го січня 1976 року. Листи вислано до конгресменів: Конті, Болянда, Ерлі, Драйнена, Тсонгаса, Герінґтона, Мекдональда, О'Ніла, Моуклея, Гекглер, Бурка і Студса. Конгресмен Джон Дж. Моукли вже відповів, що він підтримує ці заходи про проголошення 22-го січня „Днем Української Незалежности", висилавши відповідного листа до президента Форда.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н.Й. — Заходами новозорганізованого Відділу УККА, головою якого є мґр Лев Кокодинський, тут в неділю, 8-го лютого ц.р. о год. 4-ій по полудні в Українському Народному Домі при 301 Палісейд евеню, відбудеться свято для відзначення 58-х роковин Української Незалежности і Соборности. Святочну доповідь виголосить інж. Михайло Бучкан, а в мистецькій частині виступлять: хор „Діброва" під диригентурою пані Олени Кокодинської, солістка Зеня Бундзяк, молодь Пласту і СУМА.

Громада в Ню Йорку готується до Свята Державности

Ню Йорк. — Стараннями Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА, Свято Української Самостійности і Державности відбудеться тут в неділю, 25-го січня ц.р. о год. 4-ій по полудні в залі Джулія Річман Гайскул — 67-ма вулиця між 1 і 2 евеню. В програмі, крім вступного слова, що його скаже голова КОУА адв. Роман Гуглевич, відчитання проклямації „Українського Дня" адв. Ю. Волинцем і святочного слова мґра Аскольда Лозинського, відбудеться велика мистецька програма, в якій візьмуть участь: Марта Кокольська-Мусійчук — сопрано, солістка нюйорської міської опери — (акомпаньямент д-р І. Соневицький); хор „Жайворонки" і танцювальний ансамбль „Верховинці", мистецькі одиниці Осередку СУМА під диригентурою Л. Струтинського і керівництвом О. Генсія; Оля Шевчук — рецитація (Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької). Виконавцями мистецької програми буде переважно роджена поза Україною молодь, яка активно працює в молодечих і студентських організаціях Цього ж дня в українських церквах будуть відправлені торжественні Служби Божі в наміренні українського народу (в церкві св. Юра о год. 12-ій дня), у яких візьмуть організовану участь молодечі, комбатантські, жіночі і інші громадські організації зі своїми організаційними прапорами.

Завершується підготова Балю Української Преси

Філядельфія, Па., (О. Л-ий). — З Ділового Комітету Балю Української Преси, який відбудеться тут в суботу, 24-го січня ц.р., у Бенджамин Френклин Готелі, інформують, що вся підготова праця до цього Балю добігає до успішного закінчення.

На засіданні в суботу, 10-го січня, в якому взяли участь голова ФК ОФУЖО п-і Марія Харина, секретар Управи СУЖА ред. Ольга Кузьмович (вона теж є головою журі для вибору кралі), голова Організаційної Комісії п-і Людмила Чайківська, майстри церемонії: п-і Христина Кульчицька і п-і Христя Сеник та аранжер Балю інж. Евстахій Филипович, як теж пресовий референт Комітету мґр Олександер Луцький, обговорено програму Бенкету і Балю, а зокрема порядок переведення загальної дефіляди кандидаток на Кралю і Княгиню Української Преси на 1976 рік, а на кінцевому пленарному засіданні цілого Ділового Комітету в четвер, 15-го січня, підсумовано всю проведену підготовчу працю, яка дає запоруку успішного проведення цієї імпрези.

Цей четвертий з черги Баль Української Преси в ЗСА, якиЙ попередить коктейл о 6-ій год. вечора, почнеться бенкетом, який відкриють голова Фінансової Комісії ОФУЖО п-і Марія Харина та — в заступстві першопокровного голови Спілки Українських Журналістів Америки — її секретар — ред. Ольга Кузьмович. До Конкурсу на Кралю і Княгиню Української Преси в ЗСА на 1976 рік, що його переведе в часі Балю окреме журі під проводом ред. Ольги Кузьмович, зголосилося вже понад 20 кандидаток. Їхні імена й знимки будуть поміщені в „Свободі" 20-го січня.

Всі кандидатки, а зокрема вибрані Краля і Княгиня Преси одержать цінні нагороди вартісних книжок, що їх пожертвували українські установи.

У загальній дефіляді перед вибором Кралі і Княгині візьмуть участь — репрезентантка Підпільної Преси в Україні Маріянна Чайківська — та гості: „Міс Союзівка" — Уліта Ольшанівська і Красуня стейту Ню Йорк, — Світлана Гаврась, що її було друге місце в конкурсі красунь того стейту, деякі кралі і княгині Преси з попередніх років, та всі кандидатки із своїми супровідниками — „ескортами".

У мистецькій програмі після Бенкету виступить при фортепіяновому акомпаньяменті проф. Богдана Перфецького співачка мецко-сопрано Христина Осадца-Паквсіс, яка, закінчивши у 1969 р. студії гри на фортепіяні і співу в Музичній Школі Джуліярд у Ню Йорку із ступнем магістра, вже стала відомою нашій й американській публіці своїми концертовими виступами.

УКРАЇНЦІ ДЕМОНСТРУВАЛИ ПІД ЧАС ЗМАГАНЬ СОВЄТСЬКИХ СПОРТОВЦІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія (О. Л.-ий). — З нагоди змагань совєтської гакійкової дружини ЦСКА Москва проти дружини „Флаєрс", які відбулися тут в неділю, 11 січня, та в яких американська дружина перемогла совєтську висліддом 4:1, місцевий Комітет Оборони Валентина Мороза перевів демонстрацію в обороні людських і національних прав в Україні.

Як слушно відмітив місцевий щоденник „Інквайр", з числі з п'ятниці, 9-го січня, кожного разу, як тільки офіційні репрезентанти СССР виступають публічно у Філядельфії, місцевий Комітет Оборони Валентина Мороза, під патронатом Відділу УККА, є зараз недалеко них на вулицях, протестуючи проти поневолення українців совєтським комуністичним режимом. Так було 23 листопада, 1975 року, — вони демонстрували під час виступів московської оркестри, так було 10 і 13 грудня, під час виступів московського цирку, так було теж і в неділю, 11 січня, з нагоди гакійкових змагань.

Філядельфійський Комітет Оборони В. Мороза, в числі 11 повних енергії та ентузіязму молодих жінок, заздалегідь розіслав відповідні пресові комунікати до місцевої преси, звертаючи увагу, що українська демонстрація має за ціль звернути увагу американської публіки на те, що совєтський режим вивозить за границю свої спортові дружини в цілях пропаганди, а рівночасно заперечує та нищить основні людські і національні права українців та інших народів СССР.

Перед початком змагань на арені „Спектрум" українська група роздавала відповідні летючки та носила транспаренти з написами: „Звільніть мільйони українців із совєтських каторг і тюрем", „Тут Червона армія змагається вільно на льоду, а там українці замерзають на смерть у сибірських концтаборах", і т. п. Телевізійні камери фільмували перебіг демонстрації, а репортер станції ч. 6 перевів коротке інтерв'ю із секретаркою Комітету Іриною Скульською, яка з'ясувала причини і цілі цієї акції, підкреслюючи, що совєтський режим надуживає т. зв. культобмін і пускає димну заслону західньому світові, щоб прикрити свої переслідування і заперечення та нищення людських і національних прав в Україні. Це інтерв'ю та перебіг демонстрації були показані і коментовані вечором цього дня на телевізійних станціях ч. 6 і ч. 10, а також в понеділок, 12 січня, в щоденнику „Івнінґ Буллетін" були поміщені згадки із знимкою української демонстрації.

Слід відмітити, що також жидівські організації перевели добре зорганізовану і куди більш масову демонстрацію за звільнення жидів із СССР.

В Сиракюзах відзначено День Солідарности

Сиракюзи, Н. Й. (М. Л.) — Згідно з поміщеними в пресі закликами та на підставі зарядження Централі молодечих організацій для своїх клітин — відзначено в Сиракюзах день 12 січня, як День Солідарности з українськими політичними в'язнями в СССР.

Молодь, зорганізована в Пласті і СУМА, а теж частина старшого громадянства, перевела цілоденну голодівку, а на закінчення цього дня відбулися спільні ширші сходини членів молодечих організацій, з участю жіночих організацій і місцевого громадянства.

Програму започатковано відспіванням українського національного гимну, а відтак відчитано „Заяву В. Чорновола" в справі відзначування дня 12 січня. Представники СУМА, Пласту і СУА відчитали заклики своїх центральних проводів, а після того відчитано: Лист В. Чорновола до президента Форда, уривок з есею В. Мороза „Хроніка опору", Життєвий шлях о. В. Романюка і його лист до Папи Павла VI, В. Мороза „Замість останнього слова" і „Гостинець". Молодь СУМА і Пласту відчитала збірно І. Калинця: „Тренос над ще одною хресною дорогою" та відспівала пісню до слів В. Симоненка: „Виростеш ти, сину".

Після вичерпання точок програми відчитано тексти листів до президента Форда і до Комісії Оборони Людських Прав при ОН, під якими всі присутні зложили свої підписи. Програму закінчено піснею „Не пора", що її спонтанно відспівали всі присутні.

Поза програмою були подані деякі подробиці про звільнення Леоніда Плюща і його переїзд до Франції.

Святочного настрою надавала цим сходинам удекорована стіна портретами 21 політичних в'язнів, освічена рефлекторами. Посередині видніли портрети 3-ох в'язнів, яких вже нема між живими: Василя Симоненка, Алли Горської і Михайла Сороки. Перед цими портретами горіли засвічені ліхтарики, ... над ними видніів напис: „Ви жертвою впали".

По вечірній цілої програми всі приявні складали свої грошеві датки на Фонд Оборони Політичних В'язнів. Між зложеними датками слід відмітити даток 25.00 дол., який зложили 12-літній юнак Адріян Шипилявий і його сестра Аня, які дістали ці гроші, як різдвяний подарунок від баби і діда. Зібрано загальну суму коло 220.00 долярів.

Хоч може не все громадянство включилось у цьому році у це відзначування „Дня Солідарности", то початок зроблено і можна сподіватись, що в наступних роках ця, за словами В. Чорновола, „новонароджена традиція" прийметься у цілій громаді.

Нещастя в Івано-Франківському

Один з читачів „Свободи" надіслав на адресу редакції одержаного ним від рідних з України листа в якому, між іншим, написано: „Тут у нас велика аварія, багато людей згинуло. В Івано-Франківську (Станіславі) одну вулицю цілком закрили, бо виявлено черевний тиф і люди вмирають на ходу. Також в наслідок розриву газових рур був цілковито знищений п'яти-поверховий кам'яний будинок і майже всі мешканці загинули, крім одної родини, яка Божим чудом зберіглася. Чоловік був на роботі, жінка в тому часі побігла до магазину, а їхню тримісячну дитину сильним поштовхом експлозії викинуло наподвір'я. Тепер на місці нещастя працюють бульдозери, добуваючи тіла мертвих людей".

ПРОБЛЕМИ УККА БУЛИ ТЕМОЮ ГРОМАДСЬКОЇ НАРАДИ

Ню Йорк (в. л-ць). — Проблеми Українського Конгресового Комітету Америки і всеукраїнської єдности на передодні XII Конгресу Українців в Америці, який заплановано відбути в жовтні 1976 р. в Ню Йорку, були темою окремої громадської наради, яка відбулася тут в суботу, 10-го січня ц.р., в приміщеннях Українського Інституту Америки і в якій взяли участь 6 доповідачів та біля 50 громадян, переважно осіб, які активно заанґажовані в українському громадському й політичному житті.

Нараду, яка проходила під загальним моттом: „УККА між учора і завтра" і яка поділялася на дві окремі сесії, відкрив о год. 3:20 по полудні голова Комісії для розглядання організаційного життя в ЗСА д-р А. Жуковський, який зокрема познайомив присутніх з цілями і завданнями Комісії та того, яку бажає Комісія осягнути цією нарадою. Коротке слово сказав також представник Конференції Українських Академічних Професійних Товариств д-р С. Ворох, який також привітав учасників наради від Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Першою сесією — „УККА в дії" проводив інж. М. Корчинський, а доповіді виголосили: мґр Іван Базарко на тему — „Успіхи УККА від І. Конгресу до сьогодні", д-р Михайло Данилюк — „Аналіза і прогноза УККА" і д-р Роман Борковський — „За вихід з імпасу".

Мґр Іван Базарко, який є екзекутивним директором УККА, докладно проаналізував працю УККА між І. і ХІ. Конгресами, заявляючи, що сьогодні до УККА належать 62 братські, професійні, культурно - освітні, гуманітарні, наукові, жіночі, молодіжні, ветеранські та політично - ідеологічні організації; що праця Централі українців в Америці поділялася на два періоди — період 1940 - 1949 присвячений боротьбі в Україні і 1949-1975 скерований більше на зовнішньо-політичну пропаганду і внутрішні справи української громади; що УККА успішно стимулювала працю українських організацій в ЗСА.

Д-р Михайло Данилюк на початку ствердив, що опозиції до УККА, як установи, немає і що тільки комуністи є проти його існування. Є тільки окремі люди, групи, чи організації, які мають деякі застереження до структуральної побудови, статуту, практики деяких організацій у веденні ними праці Централі. На думку прелеґента, УККА зупинився на місці у своїй праці, деякі громадяни висловили керівництву УККА своє недовір'я, створилась своєрідного роду опозиція. Тому, на думку д-ра М. Данилюка, багато дечого треба б змінити в УККА, а в першу чергу вибирати керівництво Централі вільними виборами. У зв'язку з цим прелеґент запропонував: обмежити до двох каденцій керівні органи, надати більше прав Політичній Раді, зобов'язати Централю звітувати громаді, відкрити вільний доступ до архівних матеріялів УККА, наради на Конґресах переводити комісіями, включити Номінаційну комісію, виключити конфлікт інтересів, заанґажувати платних організаторів і зобов'язати Централю виконувати постанови Політичної Ради. Доповідач признав, що УК-

(Закінчення на ст. 8-ій)

40-ий Відділ УНС в Ірі відзначає своє 60-річчя

В суботу, 24 січня ц.р. 40-й Відділ УНСоюзу імені св. Петра і Павла в Ірі, Па., святочним бенкетом відзначить 60-річчя свого існування. Приготуванням бенкету займається спеціяльний святочний Комітет, що його очолює відомий суспільно-громадський і пластовий діяч інж. Роман Свистун.

Бенкет, початок якого заповіджено на 7 годину вечора, відбудеться в залі церкви св. Петра і Павла при 34 і Валлас вулицях в Ірі, а по бенкеті відбудеться забава з танцями.

Головним промовцем під час ювілейного бенкету буде д-р Іван Флис, заступник головного предсідника УНС, який також вручить почесні грамоти за довголітню працю заслуженим відділовим урядовцям і тим членам, які п'ятдесят і більше років належать до УНСоюзу. Управу 40-го Відділу очолюють: Михайло Гаврилів — голова, Володимир Вітковський — секретар, Йосиф Вітковський — касир і Вікторія Ванська — організаторка членів.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Відділ УККА інформує, що великий святковий концерт з нагоди Свята Державности відбудеться тут в неділю, 18 січня ц. р. о год. 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому — 140 Проспект евеню. В програмі: доповідь д-ра Мирослава Знаєнко і мистецька частина.

ЗБОРИ КОМІТЕТУ 200-РІЧЧЯ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Місцевий Комітет 200-річчя Американської Незалежности і 100 річчя Українського Поселення інформує, що в неділю, 18-го січня ц.р. о год. 1:30 по полудні тут в залі католицьких ветеранів — при 33 Схід, 7-ма вулиця, відбудуться головні збори членів Комітету, представників організацій, професійних товариств та зацікавлених громадян для обмірковування дальших пляців заплянованих цим Комітетом святкувань. Комітет діє під патронатом Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій, що є Відділом УККА в Метрополітальному Ню Йорку. Його очолює д-р Іван Флис, заступник головного предсідника УНСоюзу.

Д-Р Я. ГОРДИНСЬКИЙ ДОПОВІДАТИМЕ

Міннеаполіс, Мінн. — Заходами місцевого Відділу Товариства Українських Інженерів Америки тут в понеділок, 19 січня ц.р. о год. 8-ій вечором в авдиторії школи при церкві св. Константина д-р Ярослав Гординський виголосить доповідь на тему: „Людина в космічних просторах". Після доповіді запити і відповіді.

МАЛАНКА НА СОЮЗІВЦІ

Кергонксон, Союзівка. — Заходами церковного Братства ім. св. Володимира, тут в суботу, 17-го січня ц. р. о год. 9-ій вечором в концертовій залі Союзівки „Веселка" відбудеться традиційна Маланка, дохід з якої призначений на будову нової церкви. Грає оркестра Союзівки, співає Оксана Борбич.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зворушливі події і вчинки

Звільнення Леоніда Плюща зі совєтської божевільні та драматичний приїзд його і його родини на Захід належали без сумніву до найбільш зворушливих подій, що їх пережила українська діяспора в останніх роках. Цілком природно, що початково були всілякі сумніви, що й проявилося чи не в першому українському запиті до них перед їх виїздом автом з підміської місцевости до Відня: „Чи Ви говорите по-українськи?" Це тільки здивувало, але й майже уразило Татьяну Плющ, яка відповіла: „Адже, Україна наша батьківщина, ми українці і наші діти українці!" Дальша поведінка та принагідні вислови Плющів не тільки розвіяли всі сумніви щодо їхнього українства, але й викликали подив до їх свідомости та постави.

Велике хвилювання пережили і, мабуть, дальше переживають самі Плющі. Пані Татьяна, відповідаючи на різні запити під час пресових конференцій та принагідних приватних розмов, тільки з найбільшим зворушенням, часто зі сльозами в очах, говорить про ту допомогу, яку її муж та вона сама і діти одержали під час жахливих переживань від часу запроторення Леоніда Плюща до Дніпропетровської психіятричної в'язниці. Згідно з твердженням пані Татьяни, допомога додала їм моральної сили видержати всі тортури, як також допомогла їй та дітям матеріяльно перебути страшне лихоліття. Крім великої вдячности за цю допомогу, в Плющів тепер головне прохання до українців у вільному світі: пам'ятати та допомагати усім тим іншим жертвам нелюдяного совєтського режиму, які там дальше перебувають.

Багато зворушливих прикладів та зацікавлення долею Плющів і тих політв'язнів, які перебувають у совєтській каторзі, подибується в дописах і листах до редакції, телефонах та принагідних розмовах. Для прикладу, повідомлення з Ірвінгтону: „Управа місцевого Осередку СУМА під час „Маланки" в суботу, 10-го січня, переведа між сумівцями збірку на допомогу звільненому зі совєтської каторги Леонідові Плющеві та його родині. Зібрано 185.00 долярів і ці гроші будуть переслані Плющам з відповідною телеграмою від Управи Осередку СУМА..." Подібних зворушливих виявів співчуття можна б вже сьогодні навести десятки, як від організацій, так і поодиноких осіб.

Справді: зворушливі події, зворушливі вчинки!

Відвага Японії

Не зважаючи на те, що совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико перестерігав Японію, щоб вона не підписувала мирового договору з Китайською Народною Республікою, який, на думку Москви, скерований проти Совєтського Союзу, японський прем'єр Такео Мікі повідомив минулого вівтірка, що його уряд таки готовий підписати договір з Пекіном, яким формально буде закінчена Друга світова війна між Японією та Китаєм і будуть встановлені кращі відносини між цими двома азійськими державами.

Громико та інші совєтські верховоди перестерігали Японію від підписання такого договору, бо він містітиме заяву, що червоний Китай та Японія противставитимуться старанням „будь-якої третьої держави здобути гегемонію в Азії". Як відомо, китайські комуністи вживають термін „гегемонія" для окреслення експансіоністичних спроб Совєтського Союзу. Тому Громико старався переконати японський уряд не підписувати мирового договору з червоним Китаєм

Проте, виглядає, що японський прем'єр Такео Мікі та його уряд не побоялися пересторог Москви, а рішили змінити дотеперішню політику своєї держави відносно СССР і комуністичного Китаю. Попередники прем'єра Мікі старалися вести цілком невтральну політику, щоб „не образити" ні Москви, ані Пекіну. Такео Мікі вирішив, що для Японії будуть більш корисні ближчі зв'язки з Китаєм.

На це рішення напевно вплинуло кілька факторів. Поперше, прокитайське наставлення серед японського населення тепер дуже сильне, зокрема серед індустріялістів, інтелектуалістів і лівих груп, натомість майже не існує просовєтське „леббі". Подруге, коли ЗСА, найбільш надійний оборонець Японії, заявили, що готові співпрацювати з червоним Китаєм, щоб запобігти гегемонії Совєтського Союзу, то це напевно мало великий вплив на рішення японського уряду підписати мировий договір з Китаєм, який теж містітиме постанову про противставлення такій гегемонії.

Отже, покладаючи надії на те, що випробуваний союзник Америка, в співпраці з комуністичним Китаєм, не дозволить на відплатні акції з боку Совєтського Союзу, японський уряд навіть посмів сказати Москві, що хоча підписує мировий договір з Китайською Народною Республікою, то не підпише такого договору із СССР, аж поки Москва не поверне Японії чотирьох північних островів, захоплених Совєтським Союзом під час Другої світової війни. Така відвага японських властей відносно СССР є новим явищем, бо попередній прем'єр Танака був готовий підписати мировий договір з Москвою, навіть без повернення чотирьох островів.

З цього виходить, що на Далекому Сході, зокрема в Японії, зростає переконання, що можна противставитися Совєтському Союзові і не треба виконувати всіх вимог Москви. Підставою цієї впевнености є те, що в своїй Тихоокеанській Доктрині, проголошеній ним після його останньої поїздки до Пекіну, президент Джеральд Форд заявив, що ЗСА мають відповідальність кожночасно вживати свою могутність в обороні суверенности своїх азійських союзників. Японія, мабуть ,переконана, що принаймні протягом наступних кільканадцяти років може розраховувати на те, що Америка і червоний Китай співпрацюватимуть, щоб запобігти експансіонізмові Совєтського Союзу.

Я. Гайвас

НА ГОСПОДАРСЬКОМУ ФРОНТІ

II

Вже багато людей зупинялися над питанням, чи може СССР, змінивши свою господарську систему, відвадити таким чином недоліки й провали в ній, і привернути собі давній стан „шпихліра Европи"? Свідомість потреби глибоких господарських реформ існує в СССР як серед населення, так і серед керівної большевицької кліки. Але совєтська база, так зв'язана й оперта на існуючій господарській системі, ціле оправдання її існування побудоване саме на ній, що міняти її — це значило б обсунути самому собі грунт під ногами. Ще Ленін навчав, що найважливіша справа — це здобути й утримати владу над народом, отже, як можна ж послаблювати грунт під цим найважливішим, тобто властною владою?

Тим більше, що завжди в критичному моменті можна покористуватися допомогою „відсталої" західньої господарки. Крім цього повторні недомагання капіталістичної системи, хитання і майже періодичні спади господарської коньюнктури та кризи постачають большевикам аргумент про „віджилість" капіталізму. Як же бо легко й вигідно можна надуманими історіями про злидні робітників на Заході наслідком безробіття і „капіталістичного визиску" втримувати в карбах власне населення й потішати його грядучим раєм комунізму!

Колись, як знаємо, большевики постійно очікували тієї останньої і найбільшої господарської кризи Заходу, з якої він уже не підвівся б. Після Другої світової війни вони закинули ці прогнози й віщування. Кожночасний і без особливих труднощів вихід Заходу з господарських застоїв показував наочно совєтам, що годі очікувати катастрофи на Заході. Одначе гострота і важливість останньої господарської кризи на Заході знову відновила в СССР сподівання на господарське заламання Заходу, а в слід за тим „відзріння" „революційної ситуації", у якій большевицька гнучка тактика, смілі маневри, а у відповідному моменті рішуче вжиття сили мало б зблизити їх до остаточної мети — домінації в світовому маштабі.

Тільки сьогодні це не тільки ні для людських мас, гноблених комуністичною партією протягом десятків років і годованих пустопорожніми надіями, ні для цілого ряду комуністичних партій у світі. Комуністичні партії у різних країнах, які колись втовкмачували своєму членству, що „СССР це батьківщина всіх трудящих", що „боронити її — священний обов'язок кожного робітника в світі", починають прозрівати. Вони починають бачити, що большевизм ніколи не зможе придбати „людського обличчя", що він органічно несумісний з демократією й свободою людини, нарешті він є звичайнісіньким прикриттям для російського імперіялізму.

Одначе це, як бачимо, не стримує кремлівських „вождів світової революції". Хоч мовчать гармати, вони продовжують боротьбу на інших фронтах: духово - ідеологічному, політичному, господарському. Проте, цей останній, господарський відтинок, який мав бути показовим у совєтських перемогах, став найбільше вибривальним у їхньому відставанні і в їхніх невдачах.

У 1975 році ,особливо під кінець, відбулося багато нарад, міжнародних дебат, конференцій на господарські теми, особливо на тему справедливішого поділу багатств світу з намаганням хоч якоюсь мірою вирівняти життьовий рівень народів нашої землі. Всі ці наради й конференції не дали ще розв'язок, але вони без сумніву викличуть хоч повільні, зате конкретні наслідки. Всі ці заходи є продовженням на господарському відтинку того, що заіснувало на політичному, тобто поставання національних суверенних держав. Стає ясно, що афірмація принципу нації - держави не могла вичерпатися входом до Об'єднаних Націй. Це є тільки перший крок, після якого і населення і державні уряди, хай молоді і без досвіду, але твердо рішені використати нову ситуацію до її логічного завершення. Сама національно - політична суверенність не вистачає; звільнені народи, деякі ще в переході з племінного до вищого стану, збільшують тиск на різних ділянках. Ось незадовго збирається в ЗСА міжнародна морська конференція, яка має займатися устійненням водних меж територіяльних вод на морях і океанах. Великодержави, що посідають величезні рибальські флотилії, використовують свої переваги, щоб займатися риболовством н е д а леко морських берегів малих і убогих держав, яких не стати на такі флотилії. Тому ті намагаються поширити границю територіяльних вод максимально до 200 кілометрів. Цьому противставляться великодержави, які обстоюють традиційні 12 кілометрів та прицип „свободи морів" поза ними. Важко припустити, що найближча конференція зможе узгіднити цю важливу частину морського права. Та навіть у цьому випадку буде вона черговим підмиванням фундаментів великодержав.

Вимоги господарської перебудови світу не нові, їх уже перед тим можна було чути з різних боків. Одначе щойно в останньому часі вони стали конкретною проблемою на порядку дня. Великого поштовху дав їм плян президента Мехіко Ечеварії, який виступив з вимогами не відкладати цієї перебудови на пізніше, але вже приступити до вирівнювання світових багатств та до піднесення рівня відсталих народів, очевидно коштом могутніх і багатих. В принципі цей плян прийнято міжнародними колами, бож трудно було його відкинути, але загально сподівалися, що це пісня далекого майбутнього. Навіть американські офіційні чинники висловилися про нього, як про необхідність, думаючи, що довго це буде лише гарною теорією, нічим більше. Одначе, прийшов черговий, ще міцніший поштовх — вимога Альжирії, однієї з нових нафтових потуг, пов'язати дискусію в справі розподілу й цін нафти з дискусією про „чорний переділ" багатств світу, починаючи з розподілу і цін сировців, видобуваних з надр малих і убогих народів. Хоч не всі країни - члени Організації Держав Експортуючих Нафту, або, як їх починають називати „четвертим світом", були раді ініціятиві Альжирії, але відхилити цієї вимоги їм не вдалося. Вкінці її підтримали не лише такі держави як Франція, але теж правління ЗСА устами Кіссінджера.

(Продовження буде)

Володимир Мацьків

„В ЗДОРОВОМУ ТІЛІ — ЗДОРОВА ДУША"

Ці відомі усім слова, що також співалися на рідних землях в „сокільській" пісні, пригадували нам, що вже минуло дві і пів тисячі літ від часу, коли ще стародавні греки придумали цей клич. В тих, на перший погляд простеньких словах є глибока правда, якої і сьогодні не вільно легковажити, а навпаки, до неї приглянутися і респектувати.

Коли оглядаємо скульптури з тих давніх часів, виготовлені в Греції, чи хоча б знімки тих скульптур, бачимо, як тодішнє мистецтво старалося відзеркалити здорове тіло, мешкання такої ж здорової душі. Можемо оглядати кожний, хоч би найменший м'яз, що й про нього не забув мистець-різьбар...

Ідучи за тим прикладом, наші люди в рідному краю, основуючи деякі молодечі організації, як „Соколи", „Січі" і подібне, вставили цей клич у свій гімн, додаючи ще слова: „де сила, там воля витає".

Здоров'я і фізична сила окремої людини, а тим самим і цілого народу — це великий Божий дар. Але про його треба дбати. Здоров'я і силу треба плекати й розвивати, а щоб їх виробити, треба над цим розумно працювати.

Живучи в країні великих можливостей і добробуту, здавалося б, що про здоров'я не обов'язково думати, що воно прийде саме, а в разі якоїсь недуги — легко її виліковати, бо ж лікарів тут доволі й шпиталів є чимало. Проте, воно не завжди так.

Кілька років тому ми мали змогу читати в пресі нарікання, що серед чоловічої молоді в ЗСА немає навіть 50% такої, що була б здібна служити у війську. Приймім, що серед цієї нездібної молоді є також такі, що різними способами ухилялися від обов'язку військової служби, то все таки число нездібних є разюче велике. З того бачимо, що тутешній молоді ще дуже далеко до того ідеалу, який творили стародавні греки.

Здоров'я кожної людини залежить від двох чинників: а) від спадщини, яку одержали від своїх батьків, і б) від відпорности організму проти різних недуг, що чигають на неї. Ми не раз були свідками, що діти деяких батьків, хоч виглядали на здорових, доживши до певних літ — умирали. Цей критичний вік не у всіх однаковий; в одних приходить скоріше, а в інших пізніше. Бувають недуги, що довгими літами переходять з батьків на дітей. Наприклад: син останнього російського царя Миколи II, який разом із своєю родиною загинув в часі революції 1917 року, мав недугу крови — гемофілію, себто кров у нього при вилвні з тіла не ціпеніла. При найменшому поранені, таким людям загрожує смерть від скривавлення. Цю недугу одержав царевич від своїх предків через матір: жінки на цю недугу самі не хворіють, але передають її своїм нащадкам. Крім гемофілії є ще багато вроджених хвороб.

Старші люди ще добре пам'ятають ряди калік, які на рідних землях сиділи під церквами, головно в часі празників, та просили милостині. Серед них були і жертви алькоголізму своїх предків, коли то на початку XIX століття чужонаціональні дідичі — великі землевласники по наших селах, сподіваючись знесення панщини, при допомозі своїх орендарів для зиску розпоювали наш нарід, а часто, щоб і винародовити його. Відомо, що алькоголізм батьків переважно мститься на дітях, іноді аж до п'ятого покоління.

Пам'ятаємо, що всіх, що хотіли їхати до ЗСА чи до інших країн, перевіряли лікарські комісії тих країн, і тим, що були обтяжені деякими хворобами, відмовляли дозволу на в'їзд.

Доказано також, що каліцтво або дегенерацію спричиняють деякі ліки. Кільканадцять років тому, в наслідок діяння пілюль „контерган" народилося в Німеччині кільканадцять тисяч дітей - калік. Про це був великий розголос у пресі, бо було це в наслідок шкідливих ліків, що їх вживали матері тих дітей підчас вагітности.

Хоч в ЗСА дуже добре поставлена опіка над неповнолітніми і їх смертність значно змаліла, проте життя у великих містах не сприяє доброму здоров'ю. Дими з фабрик і гази з авт сильно занечищують повітря, затроюють людський організм; незадо-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Голоси читачів

ПРО „ВЕРТЕПНИКІВ" І КОЛЯДНИКІВ „З ІНШОГО ВІКНА"

У „Свободі" з 28 грудня м. р. Іванна Савицька порадувала нас статтею про колядування колись і тепер.

З перспективи минулого треба подивитися „вертепників" з села Ялин і колядників з рідних сторін письменниці, що колядували без листи. Все таки, колядуючи на „Просвіту" і „Рідну Школу", була листа, як каже авторка статті.

Відносно таборів, у деяких із них колядували на „хвалу Божу", у деяких на цілі.

Автор оцих рядків пригадує собі колядування в Реґенсбурзі: Капеля Бандуристів, хор Плешкевича, два церковні хори (православний і католицький), жіночий вокальний ансамбль „Богема". І Ансамбль українських акторів під мистецьким керівництвом В. Блавацького вмів також гарно заколядувати.

Линучи знов думкою на рідні землі, також бувало різно. У моєму рідному Тернополі „вертепники" продукувались за грошовою винагородою; гроші, очевидно, „мандрували" до [illegible]ньої кишені.

Ми, діти (а було нас, Богу дякувати, восьмеро) дуже любили Вертеп, захоплюючись грою Ірода, Смерти, Жида, не згадуючи „лялькової сценки" Та коли ті „вертепники" одного разу „витаскали" із сіней великий чавунний гладун з голубцями, наш батько вже більше не бажав собі „вертепників" у своїй хаті.

На другий день Різдвяних Свят, крім хору „Молодої Громади" на „Рідну Школу" (й на УВО, а згодом на ОУН, про що знали тільки втаємничені) та хору „Просвіти", що колядували старші віком тернопільські міщани — церковні „Браташі" з дзвінком, і Сестрицтво. „Браташі", звичайно, в своєму репертуарі мали „Бог ся раждає", а Сестрицтво „Вселенная веселися".

На Новий Рік на нашому Заруддї приходила до нас з колядою оркестра братів Верещинських, які мешкали в недалекому сусідстві.

Що „колядування в Америці прибрало нові форми, новий зміст", погоджуюсь з письменницею повністю.

Будучи в гостях на святах за новим стилем, зайшли до цього дому колядники, очевидно, з листою, я кинув їм: „А не мините моєї хати на наші традиційні свята, тобто за старим календарем". Один з колядників на це: „А ніби пощо до вас спеціяльно фатигуватися, чи не краще, щоб ви дали на листу тут?" Випадково я був тут у гості, слід брати з собою кількадесят долярів для кількох партій колядників, бо їм так краще, вигідніше.

Погоджуюсь також, що більшість колядників „безголосі і безслухові", та це їм досадно, що люди, хоч і добре ситуовані, підряд дають дуже мало на листу. І я так зробив би — признаюсь — за таку коляду.

До „Вознесіння" у Філядельфії, де мешкають старші віком заслужені працівники культури, комбатанти, колишні громадські діячі, звичайно приходить колядувати катедральний хор, само собою, без листи. Бо „Вознесіння" відвідують ще інші хори та вокальні ансамблі. Як відомо, Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС) друкує у Видавництві „Свобода" 2 томи книги про діячів українського театрального мистецтва. Перший том заплачений, другий ще потребує небагато — менше більш б. 20 тисяч. І як тут не ходити з листою?

Слід признати, що серед нас є багато таких громадян, які самі запрошують ОМУС прийти з колядою, усвідомлюючи собі, що і ціль важлива, а крім цього, чи не приємно, як у хату з колядою заходить великий акторський „гурт „без дзвінка", зате їхній голос як дзвінок? Назвемо лише декілька відомих мисткинь нашої сцени: Марія Степова, Віра Левицька, Клавдія Гош, Ліза Чепіль, Євдокія Блавацька, Юлія Шашаровська. Як бачимо, більшість із них, це бувші солісти опери. І чоловікам під оглядом голосу теж нічого не бракує. Правда, ОМУС „не відробляє панщини", його дві коляди виконані „чисто", як кажеться в театрі. Один із місцевих професіоналістів, який крім щедрої коляди ($100), ще погостив наших колядників, сказав: „У мене впродовж 25 літ були різні колядники ,але колядники ОМУС-у не колядують, а просто дають високомистецький концерт".

До всіх, що бажали б послухати омусівської коляди, особливо далеко віддалені громадяни, само - собою ОМУС прийти не може, та якщо хтось хотів би вислати коляду на фонд „Книги", то Об'єднання напевне з великою вдячністю прийме коляду і без коляди.

Ес-Ка

ТВОРИ ПРО ГУЦУЛІВ І ГУЦУЛЬЩИНУ

У „Свободі" з дня 3-го грудня м. р. був поміщений довшої розвідки Л. Коленської під заголовком: „Польський бард Гуцульщини" — про працю Станіслава Вінценца про гуцулів і Гуцульщину.

Не хочу тут наводити своїх особистих зауважень щодо твору Ст. Вінценца (не Вінценза, як пише пані Коленська), лише хочу виповнити одну прогалину в дописі. Іменно, у вступі до своєї довшої статті п. Коленська пише, що Гуцульщину „з українських письменників оспівували в своїх творах Михайло Коцюбинський, Юрій Федькович, Марко Черемшина, Ольга Кобилянська".

Тут і є ця прогалина: п. Коленська не назвала ще одного автора, що правда не письменника, який написав поважний твір про гуцулів і Гуцульщину, а іменно проф. Володимира Шухевича. Проф. Шухевич їздив у своїм часі щороку на Гуцульщину, збирав пісні, казки, приповідки, звичаї обрядові і домашні, перебував з гуцулами, загалом студіював життя - бут гуцулів і так постала поважна, п'ятитомова праця під наголовком „Гуцульщина" (в рр. 1902-1905), видана потім теж у польській мові. Тепер, на жаль, цього твору не найти вже на полицях книгарень, хіба десь у музеях чи бібліотеках. І це певно тому пані Коленська не навела автора твору поруч з іншими.

А я, що колись „дома" мала в своїй бібліотеці „Гуцульщину" (з дедикацією автора — мого вуйка) хочу пригадати цими словами цю поважну і цінну працю проф. Володимира Шухевича, невмінного ентузіяста і любителя гуцулів та їх прекрасної Гуцульщини, як пише і п. Станіслав Вінценц

Ірина Шухевич
Ню Йорк

Любов Коленська

ДО СВІТЛА...

(2)

Сліпій людині потрібно багато уваги і опіки, а радше не так опіки,як раціонального вирозуміння і зрозуміння, очевидно без перебільшеного і наглядно надмірного клопотання їхньою особою, яке може пошкодити і причинитись до витворення у них комплексу меншевартости. В ніякий спосіб вони не повинні відчути, що вони відрізняються від інших людей і тому тут заходить конечність неймовірної тонкости і тактовного поступовання. Проте, чим швидше, від самого дитинства сліпу людину вишколять у напрямі унезалежнення від інших людей і обставин, тим краще зформується її життя у майбутньому. У сліпих через втрату зору гостріше і краще діють змисли дотику,слуху і інстинктовного відчуття небезпеки тощо. Тому, що найбільше вражень людина відбирає зорово, вишколення сліпих повинно прийти якнайскоріше, інакше існує загроза повільного нидіння їхнього духового життя, їхнього ума, бо залишені самим собі й не відбираючи зорових вражень — поволі вони перестають бути активними. Від самого малку їх конечно заправляти, щоб вони зуміли, без нічиєї допомоги, зодягатися, самостійно виходити на проходи, перебувати в товаристві, а що більше, постійно треба виправляти їхню поставу, а також міміку їхнього обличчя, вчити товариської етикети; одним словом — треба привчати їх до самостійного життя. Залишені — ставатимуть апатичними, а що гірше можуть у них появитися симптоми психічного розладу.

У минулих сторіччях нікому й на думку не приходило, що сліпі могли б навчатися в школах нарівні з іншими. Перша спроба зорганізованої допомоги заіснувала у VI ст., коли в Каппадокії, ассирійській колонії, для сліпих відкрито дім св. Василія.І від цього часу сторіччя за сторіччям було будовано для них доми, захисти (в XI ст. Вілліям Завойовник заклав багато захистів для сліпих у Нормандії) в Баварії, Франції, в Англії появлялися для них різні інституції, проте аж у XVIII ст. виникла думка, щоб для сліпих заснувати школи.

В Америці, після 21-річної пропаганди вийшов у 1879 р. закон, на підставі якого постановлено видавати спеціяльні книжки для сліпих, викарбовуючи в олові літери, що їх сліпі могли „читати" пальцями та при їх допомозі поширювати свою освіту. Ці книжки роздавано в публічних школах. У 1927 р. вийшов закон, який зобов'язував кожний стейт, щоб сліпих примістили в приватних школах, або в окремих для них інститутах, на кошт стейту. Першу школу, виключно для сліпих, засновано в Бостоні, завдяки намаганням молодого лікаря д-ра Джона Фішера. Школу зачартеровано у 1830 р. і названо її Перкінс Інститутом та Массачусетським Азилем, вшановуючи Т. Г. Перкіна, який віддав до розпорядження інституту свій будинок. Цій школі зразу признано державні субсидії. Потім в Джемейка Плейн, Масс., засновано ще дитячий садок для сліпих, що був прилучений до Інституту Перкінса. Цей Інститут здобув славу своїм незвичайно успішним вишколом сліпих. З нього вийшли дві видатні жінки: Лявра Бріджмен — сліпа і глухоніма, та Гелен Келлер -Адамс, яка, маючи 19 місяців,після різних важких недуг втратила зір і слух та не могла говорити. Гелен Келлер є марканим прикладом цього, що відповідний вишкіл може видвигнути сліпу людину на чільне місце в суспільності. Вона зчасом навчилася читати, говорити і писати і в 1900 р. закінчила „сума кум лявде" Радкліфський університет. Гелен Келлер визначалася високою культурою, освітою і знанням багатьох мов. Бувши письменницею вона написала ряд книжок: „Історія мого життя", „Оптимізм", „Світ в якому я живу", „Моя релігія", „Серед темі", і „Щоденник Гелен Келлер", в якому передала революційні методи, як навчати фізично упосліджених людей.

За Перкінс Інститутом відкрився цілий ряд інших шкіл — в Ню Йорку, Філядельфії, Люісвіллі - Кентакі, в Стентоні — Вірджінія, Овербруку, Пенн., Нешвілл — Теннесі та інші. Окрім цього засновано читацькі школи для сліпих. А в 1927 році Гарвардський університет відкрив подипломову школу для сліпих.

Сліпі, щоб жити ближчим гуртом і щоб не відставати від товариського життя, творили свої товариства та клюби. Наприклад, у Парижі існує „Клюб для сліпих і для їхніх приятелів". Увечорі можна побачити, як до клюбової домівки надходять вони з паличками — одинцем, або вдвійку попід руки, чи гуртом. В Клюбі вони провадять дискусії, жартують,

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПРОТОКОЛ

Нарад Річного Засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу яке відбулося в днях 19-го до 23-го травня 1975 року на „Союзівці" в Кергонксоні, Н. Й.

(3)

2. ВИБІР ГОЛОВНОГО РАДНОГО

(Продовження зі „Свободи" ч. 244, з 31-го грудня 1975)

Головний директор для Канади сен. Павло Юзик запитав, що є найвищою владою в УНСоюзі. Одержавши зі залі відповідь, що Конвенція, він твердив, що коли Конвенція вибрала цих двох кандидатів з рівним числом голосів на 14-те місце серед головних радних і, коли Конвенція не вирішила питання рівности голосів, бо вислід був проголошений після закінчення Конвенції, тоді одинокою правильною розв'язкою цієї справи вважає він апробату цих двох кандидатів на повні каденції головних радних, бо їх вибрала Конвенція.

Головний радний д-р Богдан Футей зголосився з відповіддю на запит сен. Павла Юзика, в якій він потвердив, що Конвенція є найвищою владою в УНСоюзі. Але він пригадав, що Конвенція вибрала не цих двох кандидатів, тільки Євгена Іванціва та інж. Лева Боднара. На це дав вияснення головний предсідник Й. Лисогір, що офіційним вислідом виборів Конвенції був цей проголошений після перечислення голосів і цей вислід зобов'язує.

Головний радний Тарас Шмагала запропонував, щоб голосування кожного члена Головного Уряду було записане (он рекорд), але внескодавець головна радна д-р Анна Чопик запропонувала, щоб голосування було тайним. Тоді головний контролер мґр Іван Геврик пригадав, що вистачає, щоб один член Головного Уряду зажадав тайного голосування і тоді таке голосування мусить бути тайним.

Закриваючи дискусію, головний предсідник Йосип Лисогір заповів, що голосування буде тайним і його переведеться карточками — бальотами, на яких треба вписувати „так" за внеском, або „ні" — проти внеску. Він заповів, що голосуватимуть члени Головного Уряду при столі на другому кінці залі. Він покликав на пропозиції зі залі почесного члена Головного Уряду Івана В. Іванчука до роздачі карточок — бальотів і почесних членів Головного Уряду Марію Чучман, Володимира Дідика і д-ра Ярослава Падоха до числення відданих голосів на карточках. Тоді він покликав головного секретаря Володимира Сохана, щоб він викликав зі списка складу Головного Уряду по одному членові відбирати карточки-бальати та перейти на кінець залі до стола для голосування. Виповнені карточки члени Головного Уряду вкидали до урни. Після проведення голосування згадані три почесні члени Головного Уряду перечислили карточки з голосами і передали заступникові головного предсідника д-рові Іванові Флисові вислід голосування для проголошення. За внеском головної радної д-р Анни Чопик голосувало 13 членів Головного Уряду, вписавши на карточках „так", а 12 голосувало проти, вписавши „ні". Заступник головного предсідника д-р Іван Флис проголосив, що у висліді голосування прийнято більшістю голосів внесок головної радної д-р Анни Чопик і цим самим затверджено головними радними на цілу каденцію Івана Одежинського та Євгена Іванціва. Закриваючи це засідання, заступник головного предсідника д-р Іван Флис проголосив, що чергове засідання почнеться о год. 2-ій по полудні.

Друга (пополуднева) сесія

3. ВИБІР КОМІСІЙ

Сесію відкрив о год. 2:10 по полудні головний предсідник Йосип Лисогір та заповів, що черговою точкою нарад є Вибір Комісій. Головний контролер д-р Іван Скальчук зголосився до слова і запропонував наступні Комісії та їх склад:

Фінансова Комісія: мґр Іван Винник, д-р Богдан Гнатюк, д-р Іван Флис, мґр Іван Геврик, інж. Іван Ващук, Уляна Дячук і Йосип Лисогір.

Організаційна Комісія: д-р Іван Скальчук, інж. Мирослав Кальба, Тарас Шмагала, Євген Репета, Володимир Запаранюк, Василь Дідик, д-р Ярослав Падох, Степан Гавриш і Йосип Лисогір.

Стипендійна Комісія: д-р Богдан Гнатюк, д-р Богдан Футей, Тарас Шмагала, мґр Іван Геврик, голова Комісії для Молоді, Степан Гавриш і Йосип Лисогір.

Канадійська Комісія: сен. Павло Юзик, мґр Іван Геврик, Василь Дідюк, Текля Мороз і Йосип Лисогір.

Культурно Освітна Комісія — яка включала би три підкомісії: — **Публічних Зв'язків, Жіночих Справ і Дослідний Інститут:** інж. Іван Ващук, Марія Душник, д-р Мирон Куропась, Анна Гарас, Текля Мороз, д-р Анна Чопик, Володимир Сохан, інж. Анатолій Дорошенко і д-р Іван Скальчук.

Спортова Комісія (яка включала б дві підкомісії — **Спортову і Молодечу**): Андрій Джула, Євген Іванців, д-р Богдан Футей, Іван Одежинський, Володимир Запаранюк і Іван Іванчук.

Комісія Сеньйорів: Роман Слободян, інж. Степан Куропась, Марія Чучман, Володимир Дідик, Іван Іванчук і д-р Ярослав Падох.

Цей внесок на покликання семи комісій піддержав головний контролер мґр Іван Геврик, після чого головний предсідник Й. Лисогір відкрив дискусію над цим внеском.

Головна радна Анна Гарас запропонувала, щоб Жіноча Комісія була самостійною, а не підкомісією. Головний секретар Володимир Сохан попросив скреслити його зі складу Культурної Комісії та заявив, що він зате бере на себе обов'язок зібрати і приготовити до публікації в „Свободі" вже в першому дні після закінчення цього засідання всі резолюції та рекомендації Комісій. Запропонував, щоб до Культурної Комісії включити головного редактора Антона Драгана, на що внескодавець дав вияснення, що до цієї Комісії, чи точніше підкомісії Публічних Зв'язків входить головний редактор з уряду автоматично. Головний предсідник Й. Лисогір пригадав, що до слкаду Стипендійної Комісії входять всі члени Головного Екзекутивного Комітету, на що теж погодився внескодавець. Головний радний д-р Богдан Футей звернув увагу, що до Стипендійної Комісії мають постійно входити крім членів Головного Екзекутивного Комітету голова Ради, голова Головної Контрльні Комісії та голова Комісії для Молоді. Такими постійними Комісіями є Стипендійна Комісія та Комісія Будівлі УНСоюзу, які повинні діяти навіть коли після Конвенції новий Головний Уряд ще не покликав інших осіб до складу цих Комісії. Д-р Б. Футей пригадав, що хоч про склад Стипендійної Комісії рішав був Головний Уряд спеціяльною резолюцією, цього не взяв до уваги головний предсідник. Він поставив запит, до якого часу, на думку головного предсідника, мала б діяти така Стипендійна Комісія в такому самому складі, та чому знехтовано резолюцію Головного Уряду в цій справі і не покликано Стипендійної Комісії в такому складі. Головний предсідник Й. Лисогір відповів, що після Конвенції всі дістали абсолюторію і Конвенція могла була вибрати зовсім інші особи, тому й не зобов'язувала ця постанова з перед Конвенції. Головний Контролер мґр Іван Геврик заявив, що, на його думку, д-р Богдан Футей має рацію. Бо тут не йдеться про дієту 65 чи 75 долярів, але про те, щоб рішення Головного Уряду респектувати, бо не тільки останнього року після Конвенції, але і попереднього року, ще коли Конвенції не було, була покликана Стипендійна Комісія, до складу якої не покликано його, ані д-ра Богдана Футея. Головна радна Анна Гаврас поставила запитання, чи схвалена резолюція Головним Урядом має бути важною тільки чотири роки, чи вона повинна бути важною на довший час. Головний предсідник Й. Лисогір вияснив, що у випадку рішення про склад Стипендійної Комісії така резолюція могла б зобов'язувати тільки до кінця каденції з огляду на вибір нового Головного Уряду. Коли резолюція винесена в рямцях статуту, то вона зобов'язує на постійно, але Комісії не є признані, чи приписані статутом, бо ці Комісії ми тут кожночасно вибираємо, а після Конвенції треба б вибрати нових членів такої Комісії. Статут каже, що найвищим тілом в УНСоюзі є Конвенція, коли немає Конвенції — тоді Головний Уряд на свому засіданні, коли немає засідання Головного Уряду — тоді Головний Екзекутивний Комітет, а коли не засідає Головний Екзекутивний Комітет — тоді головний предсідник.

Так кожний член Головного Екзекутивного Комітету рішає про справи, які приписані йому як обов'язки і відповідальности статутом. Опісля, коли б засідання Головного Екзекутивного Комітету з ним не погоджувалися, то може це змінити. Так само є і дальше, коли йде про Головний Уряд. Головний радний д-р Богдан Футей висловився ще раз за своїм ранішим поглядом, тим більше, що остання Конвенція не поробила у складі Головного Уряду таких змін, щоб можна було оправдати зміни в складі покликаної Стипендійної Комісії. На його думку, Комісії повинні існувати в такому самому складі так довго, аж не будуть покликані нові члени Комісій. Головний предсідник Й. Лисогір заявив, що він розуміє становище д-ра Богдана Футея, але ствердив, що для ефективности дії і взагалі праці краще не ускладнювати цих справ і не додавати балясту, коли треба нам скоро вирішувати справи. Коли ж мова про те, що зробила Стипендійна Комісія, то її розподіл стипендій всеодно затверджує кожночасно засідання Головного Уряду. Отже у випадку розбіжности думок про такі приділи стипендій тут Головний Уряд міг би справи перерішити. Головний контролер мґр Іван Геврик признав, що у випадку скликання Стипендійної Комісії після Конвенції головний предсідник може мати рацію, але він не найшов жадного оправдання того, що в попередньому році головний предсідник не покликав на засідання Стипендійної Комісії ані його, ані д-ра Богдана Футея. Головна касирка Уляна Дячук спростувала, що в засіданні Стипендійної Комісії в минулому році брав участь д-р Богдан Футей, як голова Комісії для Молоді. Головний контролер д-р Іван Скальчук піддержав погляд д-ра Богдана Футея, бо, коли головний предсідник не покликав голови Комісії для Молоді, то це ще могло бути оправдане, бо він не знав, хто буде головою цієї нової Комісії, то у випадку Контрольної Комісії такого сумніву не було, бо голова Головної Контрольної Комісії вже був вибраний. Також за звичаєвим правом можна було сподіватися, що головою Ради буде цей головний радний, який при виборі на Конвенції одержав ннайбільше число голосів. Ці два представники повинні були бути покликаними. Головний секретар Володимир Сохан запропонував, щоб у майбутньому після Конвенції до Стипендійної Комісії покликати, як представника Головної Контрольної Комісії і як представника Головної Ради ті особи, які у виборах одержали в обох випадках найбільше число голосів. Це на перший раз, а потім вже собі Головний Уряд і Головна Контрольна Комісія це вирішить та виделеґує, кого захоче. Головний предсідник Й. Лисогір заявив, що це не є добра пропозиція і він має про це іншу думку.

Почесний член Головного Уряду Іван Іванчук звернув увагу, що раніше були окремі Комісії для спорту і для молоді та порадив, щоб і в цьому році поділити цю пропоновану Комісію на дві: Комісію для Молоді і Спортову Комісію.

Головний предсідник Й. Лисогір піддав під голосування внесок головного контролера д-ра Івана Скальчука, що його піддержав гол. контролер мґр Іван Геврик, з доповненням та поправками у складах Комісій, що їх прийняв внескодавець. За внеском голосувало 10 членів Головного Уряду, а проти 5. Головний предсідник Й. Лисогір проголосив, що внесок був прийнятий більшістю голосів.

Перед приступленням до чергової точки нарад головний предсідник Й. Лисогір передав провід нарадами заступникові головного предсідника д-рові Іванові Флисові.

1. ЗВІТ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Головний предсідник Йосип Лісоґір запропонував вислати президентові ЗСА Дж. Фордові телеграму з висловами піддержки його рішучої постави в обороні Америки та американських моряків, що їх захопили з кораблем Маяґес війська червоної Камбоджі. Пропозицію піддержав головний контролер мґр Іван Геврик і тоді прийнято її одноголосно та вислано президентові Джералдові Фордові телеграму такого змісту:

President Gerald Ford
White House
Washington, D.C. 20500

Dear Mr. President:

It is our pleasure to inform you that at the annual meeting of the Supreme Assembly of the Ukrainian National Association the largest Ukrainian organization in the Free World, it was the unanimous decision of our 26 member body to make you aware of our strong support of your recent courageous and decisive action on behalf of the crew members of the Mayaguez. There is no doubt that the unlawful seizure of an American ship by the red Cambodian government was an act of piracy which if ignored would have encouraged further outrages against the American people, As Americans of Ukrainian descent we are keenly recognizant of the dangers of the communism to the Free World. Ukraine was the first independent nation to fall prey to the dictates of communist explansionism in 1920. Today our brethren are still denied even the most basic of human rights in Soviet Ukraine where they are unable to speak, worship and assembly freely without fear of reprisal. Your action will serve as reminder to the enslaved peoples of the world of America's strength and commitment to freedom. We bow our heads with respect before the bereaved families and relatives of those who made the supreme sacrifice in this heroic action.

JOSEPH LESAWYER
Supreme President
on behalf of the Supreme Assembly
of the Ukrainian National Ass'n
Kerhonkson, N.Y.
May 20, 1975.

Головний секретар Володимир Сохан пригадав, що саме Головний Уряд відзначив пам'ять покійного довголітнього головного радного Тараса Шпікули, та запропонував вислати вдові по Покійному пані Марії Шпікулі телеграму з висловами нашого співчуття і пошани Покійного, а рівночасно цією телеграмою запросити пані Марію Шпікулу на спільну вечерю Головного Уряду, яка відбудеться в четвер. Пропозицію піддержала головна касирка Уляна Дячук, після чого її одноголосно апробовано. Згідно з цим до пані Марії Шпікули вислано телеграму такого змісту:

Mrs Mary Shpikula,
6015 West Eddy St.
Chicago, Il. 60634

The Supreme Assembly of the Ukrainian National Association at its annual meeting has solemnly commemorated your late husband Taras with a minute of silent prayer and has passed a unanimous resolution expressing its deepest sympathy. It was also a unanimous wish to extend to you an invitation to participate in the diner of our annual assembly on Thursday, May 22.

Joseph Lesawyer, President
Walter Sochan, Secretary

Головний контролер д-р Іван Скальчук запропонував, щоб у зв'язку зі Святим Роком і влаштовуваними прощами до Риму вислати привітальну телеграму Патріярхові Йосифові Сліпому. Пропозицію піддержав головний секретар Володимир Сохан і рівночасно запропонував, щоб текст телеграми уклав внескодавець. Обі пропозиції прийнято одноголосно і, згідно з цим рішенням, вислано Блаженнішому Патріярхові Йосифові телеграму такого змісту:

His Eminence Josyf Cardinal Slipyj
Palazzine Dell Archiprete
Citta del Vaticano (Vatican City)

Your Beatitude Patriarch Josyf,
Ukrainian Catholic Church
Your Beatitude;

The Supreme Assembly of the Ukrainian National Association at its annual meeting on May 19, 1975 respectfully greets Your Beatitude Patriarch of the Ukrainian Catholic Church. We are most grateful for all of Your efforts together with the hierarchy, clergy and faithful to bring about the successful end in the long struggle for the establishment of the patriarchate of the Ukrainian Catholic Church. We firmly believe that in this Holy Year His Holines Pope Paul VI soon will openly proclaim and bless Your Beatitude as the First Patriarch of the Ukrainian Catholic Church.

Yours in Christ-Supreme Assembly of the Ukrainian National Ass'n, Supreme President Joseph Lysohir

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис попросив почесного члена Головного Уряду Романа Слободяна перевести в асисті всіх других почесних членів заприсяження головних урядовців, які досі не склали присяги після їх вибору. Присягу склали, повторюючи її слова за почесним членом Романом Слободяном наступні члени Головного Уряду: Володимир Запаранюк, Андрій Джула, Іван Одежинський і Євген Іванців.

Приступаючи до точки звітів членів Головного Екзекутивного Комітету заступник головного предсідника д-р Іван Флис відкрив дискусію над питанням, як довгі мали б бути звіти членів Головного Уряду, та висловив пораду, щоб у таких усних звітах, коли звіти вже друковані, обмежуватися до додатків, чи коротких підсумків звітів. Головний секретар Володимир Сохан вияснив, що велика більшість членів Головного Уряду прислала свої звіти на час, так що всі ці звіти були видруковані та вислані членам Головного Уряду. Тому він радить призадуматися над тим, чи не можна б у всіх випадках, коли звіти були вже видруковані, не здавати вже жадних усних звітів. Коли б хтось все таки бажав декілька слів сказати, то все таки радить, щоб не призначувати на такі додаткові усні звіти по 5 чи 10 хвилин, бо шкода часу і цей час можна б використати на важливі нові справи. Головний радний д-р Мирон Куропась висловився, щоб не давати взагалі жадних звітів усно, тільки відразу приступити до дискусії над звітами. Внесок д-ра Мирона Куропасьа піддержав головний радний Євген Репета. В дискусії над пропозицією д-ра Мирона Куропася забрав слово головний контролер мґр Іван Геврик, який заявив, що Головна Контрольна Комісія у свому писаному і друкованому звіті обіцяла, що ще матиме доповнення до цього звіту, яке буде представлене цілому Головному Урядові на річних нарадах. Тому він думає, що Головна Контрольна Комісія повинна все таки здати цей свій додатковий звіт, який буде тривати приблизно 5 хвилин. Заступник головного предсідника д-р Іван Флис заявив, що головний предсідник, головний секретар і головний касир повинні б здати на нарадах хоч короткі звіти, подаючи основні точки їхніх друкованих звітів. Головний радний д-р Мирон Куропась подав після цього справлений внесок, щоб звіти обмежити до 5 хвилин. Цей внесок піддержав головний радний Тарас Шмагала. Вияснив цей внесок інж. Анатолій Дорошенко, що обмеження звітів до 5 хвилин відноситься до всіх членів Головного Уряду, тобто всі вони мають право стільки звітувати, а не лише члени Головного Екзекутивного Комітету. Головний радний інж. Мирослав Кальба також висловився за обмеженням звітів до 5 хвилин для всіх членів Головного Уряду, але не примушувати членів Головного Екзекутивного Комітету скорочуватися до 5 хвилин, коли вони мають щось важного звітувати. Він сам не прислав скоріше свого звіту і тому буде його читати, що на його думку буде тривати коротко, але що треба в даному випадку зробити.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис по закінченні дискусії піддав внесок головного радного д-ра Мирона Куропася під голосуванням. За цим внеском, щоб всі звіти обмежити до 5 хвилин голосувало 11 членів Головного Уряду, а проти 2. Внесок прийнято більшістю голосів.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис попросив першого до звітування головного предсідника Йосипа Лисогора.

Звіт головного предсідника Й. Лисогора

1974-ий рік — рік нашого 80-річчя — поставив перед нашим членством ряд надзвичайних, непередбачених та пригноблюючих проблем і викликів. Затяжні політичні кризи у Вашінґтоні і швидкий економічний занепад в Америці, як і в Канаді внесли нервозність та непевність, які до певної міри відтягнули нашу увагу від цілей Союзу та справ нашої громади.

Рік розпочався з великою дозою ентузіязму та оптимізму. Ми перенесли наші забезпеченеві Відділи до модерних , просторих приміщень в новій будівлі, постановляючи використати ці люксусові устаткування для якнайкращої обслуги нашого членства. 22-го лютого, 1974 р., точно в день нашого 80-річчя, ми присвятили нашу нову будівлю пам'яті наших піонерів-основоположників. В посвяченні угольного каменя та церемоніях відкриття взяли участь визначні представники американського політичного та громадського життя, священики провідні громадяни та представники української спільноти. Це була знаменна і радісна подія для нашої організації.

Черговою знаменною подією була 28-ма Конвенція, яка відбулася в травні в Філядельфії. В Конвенції взяло участь 420 делеґатів (з 426 управнених), 26 головних урядовців, 6 почесних членів головного уряду та численні гості. Визначними додатковими точками цього однотижневого збору, який відбувається щочотири роки були: фестиваль українського народного танку в неділю по полудні, безпосередньо перед початком нарад, та конвенційний бенкет, який відбувся в середині тижня. Фестиваль і бенкет, улаштовані Окружним Комітетом Філядельфії, значно причинилися до приємного побуту делеґатів і гостей в місті Братньої Любови. Конвенційні наради, якими проводив д-р Іван О. Флис — встановляючи при цьому рекорд, бувши обраним четвертий раз підряд на предсідника Конвенції — проходили гідно та продуктивно. Переведено ряд змін в статуті, включно з перестановкою постів та титулів в Головному Екзекутивному Комітеті. Один дисонанс виринув коротко перед закінченням Конвенції, після звіту Виборчої комісії. Один з кандидатів на пост головного радного заквестіонував звіт Виборчої комісії та зажадав переліку голосів. Після довшої дискусії делеґати винесли рішення передати цю справу спеціяльній комісії, яка складалася з членів президії Конвенції та Виборчої комісії. Пізніший перелік бальотів цією комісією виявив ряд помилок в обраховуванні голосів, що змінило висліди виборів. Звіт з переліку бальотів, приґотований спеціяльною комісією, яку очолював д-р І. Флис, був опублікований в „Свободі" та в „Українському Тижневику". Помилки виявлені переліком були надзвичайно турбуючими та без прецеденту в нашій історії; їх неґативний ефект залишився з нами ще довгий час. Змінений обрахунок виявив рівну кількість голосів поміж Іваном Одежинським та Євгеном Іванцевим на 14-ий пост головного радного. Обидва кандидати згодилися поділитися чотирирічною каденцією в цей спосіб, що п. Одежинський займає пост головного радного перших два роки, а п. Іванців слідуючих два.

З бігом року політична ситуація у Вашінґтоні гіршала, інфляція зростала, енерґетична криза набирала більшого розгону, а масове безробіття стало дійсністю. Упадаюча економіка та рекордово високі відсоткові рати були особливо шкідливими для наших інвестицій в нову будівлю. Організація нових членів гостро сповільнилося в після конвенційних місяцях. Нові заходи, включно з грошовими нагородами за найкращі організаційні успіхи в різних катеґоріях Відділів, були тільки частинно успішними. Економіка далі сповільнювалася, а кошти безнастанно зростали.

Our 80th Anniversary year, 1974, presented our membership with problems and challenges that were unusual, unexpected, and frustrating. The drawn-out political crises in Washington and the rapid deterioration of the economies, in both the United States and Canada, introduced distractions and uncertainties that diffused our concentration on Soyuz goals and Ukrainian community problems.

The year started on a high note of enthusiasm and optimism. Our insurance departments had been moved into our modern and spacious offices in the new headquarters building and we were determined to exploit our deluxe facilities to the maximum for the benefit of our members. On February 22, 1974, the exact date of our 80th anniversary, we dedicated the new building to the memory of our founding pioneers. The blessing of the cornerstone and the related ceremonies were attended by prominent national and local public officials, clergy, outstanding citizens and a host of representatives from our Ukrainian community. It was an impressive affair and a joyous occasion for our Association.

Another highlight of the year was the 28th Convention held in May in Philadelphia. In attendance were 420 delegates out of a total of 426 eligible delegates, 26 supreme officers, 6 honorary supreme officers and hundreds of guests. Outstanding features of the week-long quadrennial meeting included a folk dance festival held Sunday afternoon prior to the first day of the sessions and a Convention banquet held in the middle of the week. Arranged by the Philadelphia District Committee, these events contributed greatly to the pleasure of the delegates and guests. The Convention proceedings chaired by Dr. John O. Flis, who again set a historic record by being elected Convention Chairman for the fourth consecutive time, were dignified and productive. A number of constitutional changes were adopted including the rearranging of positions and titles of the Supreme Executive Committee. One discordant note appeared near the close of the Convention proceedings and after the report of the Election's Committee. A candidate for the office of Supreme Advisor challenged the Election Committee's report and asked for a recount. After a prolonged discussion the delegates adopted a motion to refer the matter to a special commission composed of members of the Convention presidium and the Elections Committee. Subsequently, a recount of the ballots by this Commission revealed errors in the tallying of votes which changed the election results. The recount report prepared by the special Committee headed by Dr. Flis was published in Svoboda and the Ukrainian Weekly. The errors brought out by the recount were most disturbing and without precedent in our history and their negative effects will remain with us for a considerable time. The revised tally produced a tie between Mr. John Odezynsky and Mr. Eugene Iwanciw for the 14th position of Supreme Advisor. The two gentlemen agreed to split the 4-year term with Mr. Odezynsky taking the first two years.

As the year progressed the political situation in Washington worsened, inflation kept soaring, the energy crises gathered more momentum, and massive unemployment became a reality. The fading economy and the historically high interest rates were particularly detrimental to our investment in our new building. The organizing of new members slowed up sharply in the months after the Convention. New incentives, including cash awards for the highest number of new members organized in different branch categories, were

В цілому, 1974-ий рік виявився наскрізь розпачливим у багатьох пригноблюючих аспектах. Наші стремління до нових осягів в ювілейному році залишилися далеко нездійсненими. Все ж таки нам вдалося зробити деякий поступ, як на це вказує статистичне порівняння за два минулі роки:

only mildly effective. Business in general kept slowing down while costs continued an uninterrupted rise.

In entirety 1974 turned out to be an exasperating year with a number of dismal aspects. Our aspirations for a banner jubilee year were far from realized. We did, however, make some progress as a study of a statistical comparison of the past two years reveals:

The overall trend of our operations is reflected in the following comparison of basic statistics for the past two years:

	1973	1974	Increase or Decrease
Number of Branches	457	455	- 2
New Members Organized:			
Life Insurance	3701	3304	- 397
ADD	967	701	- 266
Total	4668	4005	- 663
Total Members:			
Life Insurance	83,575	83,160	- 415
ADD j	5,544	5,909	365
Total	89,119	89,069	- 50
New Insurance in force:			
Life	$ 6,600,000	$ 6,200,000	- 400,000
ADD	$ 4,800,000	$ 3,500,000	- 1,300,000
Total insurance in force	$149,700,000	$154,400,000	$ $4,700,000
Total Assets	$ 38,811,000	$ 39,290,000	$ 479,000
Unassigned Surplus	$ 10,695,000	$ 10,557,000	$ - 138,000
Income from Dues:			
Life	$ 2,892,000	$ 2,907,000	$ 15,000
ADD	$ 67,000	$ 72,000	$ 5,000
Total	$ 2,959,000	$ 2,979,000	$ 20,000
INVESTMENT INCOME			
Bond Interest	$ 1,212,000	$ 1,196,000	$ - 16,000
Mortgage Interest	368,000	322,000	- 46,000
Certificate Loans	20,900	20,300	- 600
Other Interest	476,000	---	- 476,000
Yield on investments	5.50%	3.84%	- 1.66%
Certificate valuation	138.03%	137.1%	- .93%
Mortality rate	52.79%	61.03%	8.24%
General Expenses	$ 784,000	$ 1,176,000	$ 392,000
Death Benefits	$ 683,000	$ 797,000	$ 114,000
Matured Endowments	$ 983,000	$ 846,000	$ - 137,000
Indigent Fund Payments	$ 31,000	$ 30,000	$ - 1,000
Cash Surrenders	$ 230,000	$ 217,000	$ - 13,000
Dividends	$ 417,000	$ 425,000	$ 8,000
Full Dividend - Age 80	1,199		
Secretaries Awards	$ 360,000	$ 360,000	---

Порівняння чисел вказує на зріст нашого загального майна, загальної суми забезпечення та приходу з вкладок. Негативні аспекти включають зменшення загального числа членів, нових членів, суми життьового та акцидентового забезпечення, приходу з інвестицій, в надвишці резерви та у висоті відсоткової стопи з інвестицій. Загальні видатки були значно більші, передусім у зв'язку з коштами Конвенції та перенесенням до нової будівлі. Ми мали більше число посмертних виплат. Число дозрілих та згрошевлених грамот зменшилося. Нагороди секретарям повинні були зменшитися, бо зорганізовано менше членів; одначе підвишка винагород та збирання вкладок, затверджена Конвенцією, вдержала цю суму на рівні попереднього року.

The comparative figures bring out that we made gains in total assets, total insurance in force, and in dues income. The negative factors include a decrease in total members, in new members organized, in amount of Life and ADD insurance sold, in investment income, in unassigned surplus, and in the yield on investments. General expenses were substantially higher primarily because of the Convention expenditures and costs connected with our moving into the new building. We paid out more death benefits. Matured endowments and cash surrenders were lower. Secretaries awards should have been lower because fewer members were organized but the increase in the award for collections approved by the Convention kept the figure the same as the previous year.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

Наше членство в групі життьового забезпечення зменшилося на 415, з того 412 в молодечому Відділі та 3 в дорослому. Одначе загальна сума забезпечення зросла на 2 мільйони долярів. Загальне число акцидентових грамот збільшилося на 365.

Найбільш популярним життьовим забезпеченням в молодечому, як і в дорослому Відділах являється кляса Р-20. Приблизно половина наших молодечих членів та більше, як третина дорослих вибрали цей рід забезпечення в минулому році.

Вивінувальне забезпечення платне за життя було чергове на листі популярности. Наші часові забезпеченеві пляни були й надалі найменш атрактивними для наших людей.

Як і в минулому, наші Відділові секретарі були найбільш продуктивними організаторами нових членів. Їм допомагали два обласні організатори, затруднені на повний час. В деяких випадках допоміжними були Окружні Комітети. Минулого року, п'ять Окружних Комітетів, на всіх 30, осягнули свої квоти та одержали найвищі бонуси. Округа Монтреаль мала найбільшу надвишку понад свою квоту.

Із загального числа нових членів, три стейти — Пенсильвенія, Ню Йорк і Ню Джерзі — зорганізували 57 відсотків. Ці три стейти плюс Іллиной, Огайо, Мічиґен, Коннектикат, Онтаріо і Квебек придбали 90 відсотків всіх нових членів. Стейт Ню Джерзі виказав найбільший приріст загального числа членів (137), а за ним слідували: Квебек (51), Пенсильвенія (30) і Саскачеван (17). Упадок в числі членства був в Іллиной (108), Огайо (65), Онтаріо (55) і Коннектикат (49).

Пороблено значні заходи, щоб זактивізувати Відділи та секретарів, які не могли, або прямо не хотіли, організувати членів. Деякий поступ в цьому напрямку зроблено, одначе число неактивних Відділів все ще дуже високе. Переведено спеціяльну організаційну кампанію, щоб заохотити студентство вступати в члени УНСоюзу і в нагороду за вибрання забезпечення на суму 3,000 дол., проголошено безплатний побут на Союзівці під час кінця тижня. Під кінець року ми проголосили організаційну кампанію на місяць грудень, з грошовими нагородами для переможців в різних категоріях.

ORGANIIZING DEPARTMENT

Our life insurance membership decreased by 415 members of which 412 were Juveniles and 3 Adults. However, the total amount of life insurance in force grew by over $2,000,000. The ADD department total membership increased by 365.

The most popular life insurance plans in both the Juvenile and Adult departments continued to be the P-20 or 20 Payment plans. Approximately one-half of our Juveniles and over one-third of our Adult members chose these plans last year. The endowment plans were next in popularity. Our term insurance plans continued to be the least attractive to our people.

As in the past our Branch Secretaries were the major producers of new members. They were aided by two full-time field organizers. In some cases District Committees were helpful. Last year five District Committees out of a total of thirty fulfilled their quotas and received maximum bonuses. Eight other Districts reached 75% of their quotas and received smaller bonuses. The Montreal District had the highest gain over their quota.

Fifty seven percent of our new members were produced by three states, Pennsylvania, New York, and New Jersey. These three states plus Illinois, Ohio, Michigan, Connecticut, Ontario, and Quebec accounted for over 90% of our new business. New Jersey showed the largest growth with an increase of 137 members in its total membership, followed by Quebec with 51, Pennsylvania 30, and Saskatchewan 17. Decreases in total members occurred in Illinois which declined by 108, Ohio by 65, Ontario 55, and Connecticut 49.

Considerable effort was expended to activate Branches and secretaries who have been unable, or just refuse, to organize members. Some progress was made but the number of inert Branches is still very high. A special campaign was conducted to encourage student membership with certificate amounts of $3,000 or higher. Such members were offered a free weekend at Soyuzivka. At the end of the year we introduced a membership drive in December with cash prizes to winners in different categories.

РЕКОРДОВИЙ ВІДДІЛ

Наш спосіб праці у великій мірі спирається на кореспонденцію та поштову комунікацію. Швидке і ділове полагоджування листів є конечною передумовою належної обслуги наших Відділів і членів. Основні інформації, вказівки та поради мусять бути подані не тільки швидко, але й точно і зрозуміло. Наш Рекордовий Відділ, очолюваний головним секретарем Володимиром Соханом, виконував ці завдання із знанням та посвятою протягом цілого року.

Головний секретар натрапив на деякі труднощі в одержанні апробати від деяких стейтових депатаментів забезпечення на нові пляни та додатки, які ми бажали б ввести в життя. Особливо стейт Пенсильвенія подав вимоги, які протирічать звичаям і ритуалам братських організацій. Ми є в кінцевій стадії розв'язки цих поблем і наші нові пляни забезпечення повинні бути готові для наших членів в недалекому майбутньому.

Ми горді з цього, що наші Відділи та відділові урядовці втішаються кожночасно такою справді знаменитою обслугою рекордового Відділу. Розмети і грамоти для нових членів є висилані до секретарів, регулярно перед 12-им кожного місяця. Цей плян був вдержаний без перерви навіть під час передконвенційних місяців, коли навал праці був більший, як звичайно.

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ

Бурхлива економіка створила минулого року ряд фінасових проблем, які ми всі відчули в нашому щоденному житті. Зміни в інвестиціях були надзвичайно швидкі. Дух непевности панував скрізь. Бизнес взяв курс надолину, а в центрі дебат стояли питання, чи ми в рецесії, чи депресії. Яку назву не примінювали б, цифри зростаючого безробіття не залишали сумніву, що наша економіка в клопотах.

Сповільнення в економіці мало вплив і на нашу діяльність. Щораз більше Відділів спізнялися із своїми місячними вплатами, примушуючи нашого головного касира пригадувати про конечність додержуватися статутових зобов'язань. Слід було натискати на тих, які мають в нас гіпотечні позички, щоб не спізнювалися з виплатами. Завдяки пильній увазі нашого касира, ці труднощі були вдержані до мінімум.

Як вже сказано раніше, прихід із вкладок за життьове та акцидентове забезпечення був вищий. Загальне майно, як і загальна сума забезпечення осягнули нові рекорди.

Прихід з наших інвестицій та висота відсоткової стопи з інвестицій значно впали, тому, що ми не виплачували собі відсотків з позички для корпорації нової будівлі. В попередньому році ми виплатили собі 475,626 дол. у відсотках на цю позичку. Відсоткова стопа з інвестицій впала до 3.85% з 5.50%.

Смертність збільшилася з 52% до 61%, до чого причинилася в деякій мірі втрата членів у віці 21 років і нижче. В 1974 році ми мали 17 таких трагічних випадків, в порівнянні до 7 в 1973 році. Тих 17 членів були забезпечені на загальну суму тільки 20,500 долярів, що, як нам усім відомо, становить зовсім незадовільну суму забезпечення.

Ми потерпіли втрати в низькопроцентових вартісних паперах, які ми продали, щоб реінвестувати у вищевідсоткових бондах. Одну гіпотечну позику в Бронксі прийшлося відписати, тому, що власник покинув посілість. Одну посілість в Чікаґо продано із зиском. Ми далі маємо труднощі зі старими гіпотечними позичками на посілості в тих міських секціях, які занепадають.

„СВОБОДА"

„Свобода" надалі являється передовим українським щоденником у вільному світі. Разом з агломовним „Українським Тижневиком" вона становить наш основний засіб розповсюджування інформацій про Україну, про наші громади та про наш Союз серед українців в Америці, Канаді і, в меншій мірі, серед наших братів в інших країнах вільного світу. Це велике завдання, яке наші публікації, включно з річними альманахами та дитячим журналом „Веселка", виконують з вийнятковим хистом.

Наша редакція, адміністрація і друкарня все ще приміщуються в старій будівлі. Нові машини інсталюються в новій будівлі і сподіємось, що літом цього року наше видавництво розпічне працю в нових приміщеннях.

Порівняння статистичних даних за два минулі роки виказує, що прихід з поодиноких передплат зменшився. Союз виплатив „Свободі" 258,200 долярів — на 46,000 долярів більше, як минулого року і на 71,000 більше, як в 1972 році. Приблизно 80,000 долярів із загальної виплаченої суми одержано від членів, як заплату за їхню газету.

Продаж книжок зменшилась. Прибутки з оголошень та друкарських робіт збільшилися. Добровільні датки на пресовий фонд та заплати за альманах зменшилися. Видатки далі йшли вгору, особливо платні і поштові оплати.

Число членів-передплатників „Свободи" продовжувало зменшуватись тоді, коли предплати на „Український Тижневик" зросли, як це вказує порівняння за минулі два роки.

RECORDING DEPARTMENT

Our mode of operation depends heavily upon correspondence and communication by mail.

The prompt and efficient management of incoming and outgoing mail is a prerequisite to the proper servicing of our branches and members. Vital information, instructions, and advice must not only be timely but also accurate and understandable. Our Recording Department headed by the Supreme Secretary, Mr. Walter Sochan, continued to perform these functions with skill and dedication throughout the year.

Considerable difficulty has been encountered by the Supreme Secretary in obtaining approvals from a number of state insurance departments for the new plans and riders that we desire to issue our members. Pennsylvania in particular, has promulgated requirements that are contrary to fraternal society customs and rituals. We are in the final stages of resolving the problems and our new plans should be ready for our members in the near future.

We are all proud of the consistently excellent service the Branches and Branch officers receive each day from the Recording Department. Rozmets and new membership certificates are forwarded regularly to our secretaries prior to the 12th of each month. This schedule was maintained without a break even during the months prior to our Convention last May when the pressure of extra work was heavier than usual.

FINANCIAL DEPARTMENT

The turbulent economy last year created financial pressures that were felt in our everyday affairs. Investment changes were unusually rapid. Uncertainity was the dominent mood. The general trend of business developed a downward course and the big debate was whether we were in a recession or depression. Nomenclature notwithstanding, rising unemployment figures brought home the fact to everyone that our economy was in trouble.

The slow-down in business conditions reacted on our operations. More branches delayed their monthly payments making it necessary for the Supreme Treasurer to repeat demands for the prompt compliance with our By-Laws. Pressure had to be increased on mortgagors as more of them failed to pay on the due dates. Because of the alert and diligent attention of our treasurer to these problems, difficulties were kept to a minimum.

As pointed out earlier, dues income from our life insurance and from ADD business was higher. Total assets reached a new high as did total insurance in force.

Income from our investments and the yield dropped considerably because we did not pay ourselves any interest on the loan to the building corporation. In 1973 we paid ourselves $475,626 in interest on this loan. The yield on investments dropped to 3.85% from 5.50%.

Our mortality rate increased from 52% to 61%. Part of the increase was the result of a rise in losses in members 21 years old and under. In 1974 we had 17 such tragedies as compared to 7 in 1973. The 17 members were insured for only $20,500 which, as we all know, is an extremely inadequate amount of coverage.

We sustained losses in low yielding securities that we sold so as to invest in higher interest bearing bonds. A mortgage loan in the Bronx was written off because the property was abondoned. A foreclosed property in Chicago was sold at a profit. We continue to have serious problems with old mortgages on properties in urban areas that are deteriorating.

SVOBODA

Svoboda continues to be the leading Ukrainian daily in the free world. Together with Ukrainian Weekly in the English language it is our prime means of disseminating news about Ukraine, our communities, and our Soyuz to the Ukrainians in America, Canada, and in a smaller way to our kinsmen in other parts of the free world. This is a demanding task but our publications, including the annual calendar and the youth magazine, "Veselka", perform the task with exceptional skill.

Our administrative and editorial staff and the printing operations are still occupying the old building. New equipment is being installed in the new building and we are hoping to start operating in the new quarters sometime this summer.

A study of our comparative statement for the past two years reveals that income from individual subscriptions decreased. Soyuz contributed $258,200 to Svoboda which was $46,000, more than last year and $71,000, higher than in 1973. Approximately $80,000, of the sum contributed is received from members in payment of their paper.

Book sales decreased. Income for advertising and printing was higher. The press fund donations and receipts for the annual almanac were lower. Expenses continued to spiral upward with substantial rises in payroll expense and postage.

UNA member subscribers to Svoboda continued to decrease, and Weekly subscribers showed an increase as indicated in the following two-year comparison:

UNA SVOBODA SUBSCRIBERS

Monthly rate	1973	1974	Difference
65¢	10,215	10,055	—160
50¢	38	31	— 7
30¢	1,020	895	—125
	11,273	10,981	—292
Ukrainian Weekly	547	614	+ 67

S V O B O D A

STATEMENT OF INCOME AND DISBURSEMENTS 1972, 1973, 1974

INCOME	1972	1973	1974
Subscription: UNA Members	187,200.00	212,200.00	258,200.00
Sale on Stands	6,172.96	4,879.31	4,926.12
Individual	55,331.89	57,544.80	55,372.19
Books	11,331.66	13,884.76	10,372.05
Advertising	77,289.54	77,277.75	83,949.13
Printing	59,969.64	49,261.21	61,355.81
Cards and Calendars	142.42	181.10	166.87
Change of address	121.86	123.51	100.82
Refund Electr. Consumption	810.00	840.00	55.00
Postage Refund	824.85	330.82	238.05
Refund Telephone	74.21	71.72	35.53
Almanacs	14,491.69	13,852.88	9,586.75
Press Fund	5,862.86	5,571.94	4,855.16
Veselka Subscription	6,525.92	6,065.57	6,207.02
N.J. Sales Tax	241.83	76.90	239.18
Miscellaneous	1,534.79	2,726.37	466.45
Total :	427,926.12	444,888.64	496,126.13
Discount on Sales	-2,114.16	-1,700.33	-1,242.65
GRAND TOTAL:	425,811.96	443,188.31	494,883.48

DISBURSEMENTS

Payroll: Editorial	64,796.47	63,894.77	75,109.61
Printing	125,452.69	139,677.73	147,037.72
Office	43,335.48	46,961.85	52,887.16
Correspondents	4,225.00	4,775.00	4,500.00
Special Correspondents	6,325.00	5,285.00	6,460.00
Veselka Correspondents	3,199.78	2,735.00	3,560.00
Material	68,195.72	79,376.21	78,855.83
Postage	31,546.57	32,888.80	41,009.77
Rent	12,000.00	12,000.00	11,000.00
Telephone	3,098.57	3,269.91	3,327.18
Gas and Electric	3,432.99	4,331.26	4,787.57
Office Supplies	2,477.24	1,224.26	1,911.88
Office Expense	1,221.31	1,404.16	1,462.70
Printing Dept. Expense	957.41	718.49	1,284.06
Parts and Repairs	5,246.38	4,809.86	7,731.20
Books	9,365.00	5,785.96	7,329.43
P.O. Box	38.40	--	--
Taxes	14,294.62	19,104.59	21,242.43
Commission	271.10	542.25	685.35
Manuscript	1,185.00	1,449.00	2,970.00
Newspaper	872.51	669.87	1,172.81
Pension	1,116.00	1,116.00	1,116.00
N.J. Sales Tax	241.83	72.40	235.38
Cards and Calendars	--	126.00	97.00
Miscellaneous	20,703.89	12,975.21	15,607.67
Total:	423,598.96	445.193.58	491,380.75
Discount on Purchases	- 150.54	- 135.54	- 178.34
— GRAND TOTAL:	423,448.42	445,058.04	491,202.41

СОЮЗІВКА

В 1974 році Союзівка мала найбільший прибуток за час свого існування, не зважаючи на слабий початок. Брак пального в перших місяцях року відбирав охоту до подорожування і плянування вакацій. Ми рівнож відчули наслідки зростаючого безробіття. Успіх у вдержанні, а то й збільшенні прибутків в другій половині року треба частинно завдячувати широкій рекляміі і безпосереднім контактам дорогою особистої кореспонденції і телефонів з потенціяльними гістьми.

В порівнанні з минулим роком, прихід з винайму кімнат та харчування був дещо нижчий. Продаж товарів в крамниці, напитків в барі та їжі в „снек барі" був вищий. Постійні покращання, включно з новим ґаражем та кімнатами на горішнім поверсі і відновленням „Анексу", який перезвано на „Ужгород" коштували 38,000 долярів. Видатки на меблі та устаткування були рівнож вищі.

Ми далі вдержуємо низькі ціни за кімнати, щоб дати можливість багатьом нашим членам, особливо родинам з дітьми, провести приємні вакації на Союзівці за ціни, на які вони можуть собі дозволити. Всі члени одержують знижки і мають першенство в замовленні кімнат та в інших улаштуваннях.

Дитячі табори, тенісовий табір та Курси Українознавства втішались кращою фреквенцією. Минулого року, вперше за час їхнього існування, Курси Українознавства провадив новий директор, д-р Володимир Бакун, із стейтового університету в Ню Полц, Н. И. Бл. п. проф. д-р Василь Стецюк залишився був в ролі дорадника та інспектора і співпрацював тісно з проф. Бакуном та його учительським складом. Проф. Стецюк, який помер в квітні цього року, був вірним, відданим і шанованим педагогом. Пам'ять по ньому залишиться у всіх, що його знали.

SOYUZIVKA

Soyuzivka income in 1974 established a new high record despite a poor beginning. Gasoline shortages in the early months discouraged travel and vacation planning. We also felt the affects of growing unemployment. The success in maintaining and even increasing income in the last half of the year was partly the result of extensive advertising and direct contact with prospective guests by personal correspondence and by the telephone.

In comparison with last year our room and food income was slightly lower. Sales in the gift shop, the beverage, bar, and the snack bar were higher. The cost of food, beverages, fuel oil, supplies, and repairs was higher, Permanent improvements, including the new garage structure with rooms on the upper level, and the rehabilitation of the Annex Building which was renamed Uzhorod, amounted to over $38,000. Furniture and equipment expenditures were also higher.

We are continuing our policy of keeping room rates at a low level so as to give more of our members, particularly families with children, an opportunity to enjoy Soyuzivka at prices they can afford. Discounts in rates are granted all members and they are given priority with respect to reservations for rooms and other accommodations.

Better attendance was enjoyed in the Children's Camp, the Tennis Camp, and the Cultural Courses. Last year for the first time since the inception of the Cultural Courses we had a new director, Dr. Volodymyr Bakum of State University College of New Paltz, N.Y. The late Professor Wasyl Steciuk remained as a consultant and supervisor and worked in close cooperation with Prof. Bakum and his staff. Professor Steciuk, who passed away earlier this year, was a loyal, dedicated, and respected pedagogue who will be missed by all of us who knew him.

INCOME & DISBURSEMENTS SOYUZIVKA, KERHONKSON, N.Y.
Comparative Statement

INCOME

	1973	1974	Increase or Decrease
Room & Food	$226,752.94	$225,975.61	- 777.33
Bar	64,659.13	66,827.44	2,168.31
Gift Shop	29,827.39	33,535.48	3,708.09
Snack Bar	14,225.02	15,525.81	1,300.79
Miscellaneous	4,593.11	1,973.46	- 2,619.65
Sales Tax Collected	14,632.97	14,872.04	239.07
Total Income	$354,690.56	$358,709.84	4,019.28

DISBURSEMENTS

Food	$ 56,117.35	$ 59,177.01	3,059.66
Bar	25,383.39	28,530.84	3,147.45
Snack Bar	9,492.24	11,620.11	2,127.87
Gift Shop	23,644.36	22,173.73	- 1,470.63
Kitchen & Dining	1,037.89	4,042.57	3,004.68
Houskeeping	11,789.35	12,649.00	859.65
Wages - Net	65,296.83	71,640.36	6,343.53
Taxes on Wages	24,692.32	25,690.84	998.52
Electric, gas & fuel	17,879.52	25,917.09	8,037.57
Maintenance repairs	9,758.73	18,262.95	8,504.22
Real Estate Taxes	19,652.00	19,799.75	147.75
Insurance	11,130.58	7,975.10	- 3,155.48
Transportation	3,896.64	2,160.91	- 1,735.73
Telephone	3,519.40	3,387.98	- 131.42
Office Supplies	2,117.58	1,309.25	- 808.33
Legal Expenses	1,030.00	739.34	- 290.66
Refunds	1,131.52	763.40	- 368.12
Enter tainment	4,863.58	1,761.84	- 3,101.74
Advertising	1,345.16	1,308.69	- 36.47
Bank Charges	15.92	----	- 15.92
Hospitalization	1,419.57	1,802.79	383.22
Sales Tax	14,601.52	14,767.98	166.46
Capital Improvement	28,652.78	38,303.23	9,650.45
Furniture & Equipment	5,576.63	6,970.10	1,393.47
Total Disbursements	$344,044.86	$380,754.86	$ 36,710.00

SUMMARY:

Total Income	$354,690.56	$358,709.84
Total Expenses	344,044.86	380,754.86
Balance	$ 10,645.70	$-22,045.02

НОВИЙ БУДИНОК ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

Новий будинок Головної Канцелярії продовжує бути нашою найбільшою проблемою. Економічна рецесія, в якій находиться країна, та надзвичайно велика кількість старих і нових вакантних канцелярійних приміщень в місті Ню Йорку спричинилися до того, що нам тяжко знайти льокаторів. В кінці минулого року всі поверхи від 8-го до 15-го включно та приміщення для двох крамниць не винаймлено. Відтоді ми вийняли приміщення для малих канцелярій на 8-му поверсі, що принесе нам річний чиншевий прибуток в сумі 33,000 долярів.

Чинш за площу, яку ми вже винаймили, становить 576,367.40 дол. річно. Очікуємо домовлення з урядом ЗСА щодо винаймлення решти 7-го поверху. Тепер Уряд платить нам 91,820.90 дол. річно, а додатковий чинш повинен виносити 35,000 долярів річно, але це залежить від їхніх оцінювальних оглядин, які повинні бути невдовзі закінчені.

Ми дійшли до порозуміння з Радою шкільництва міста Джерзі Сіти щодо винаймлення на 3 роки площ на 9-му й 10-му поверхах за чинші від 135,000 до 165,000 дол. річно. Рада також матиме змогу продовжити контракт на один або два роки по 172,500 дол. річно. Коли Уряд і Рада шкільництва підпишуть винаймальні контракти, то наш прибуток від чиншів виноситиме понад 750,000 дол. річно.

Ведемо також переговори з кількома можливими льокаторами в справі винаймлення площ від 800 квадратових стіп до цілих поверхів. Деякі з цих евентуальних льокаторів — це відомі крайові фірми. Ми переконані, що кілька з них стануть нашими льокаторами ще перед кінцем цього року. Взагальному, ситуація щодо винаймлення канцелярійних приміщень виглядає тепер краще й більше бизнесових установ пошукують за такими приміщеннями. Протягом минулого року можливості винаймлення приміщень погіршилися, проте ця тенденція повинна незабаром змінитися.

Наші заходи здобути льокаторів включали щотижневі оголошення в „Ню Йорк Таймсі", безпосередні кореспонденційні контакти із бизнесовими та професійними фірмами — місцевими й крайовими, — безперервні кореспонденційні і телефонічні контакти з понад 40 аґенціями нерухомого майна в окрузі Ню Йорк — Ню Джерзі, а також тісну співпрацю з Торговельною Палатою Джерзі Сіти та Радою Розвитку Округи. Одного із наших льокаторів спрямовано до нас аґенцією нерухомого майна з Джерзі Сіти. Три аґенції в місті Ню Йорку мають клієнтів, які обдумують можливість винаймлення площ в нашій будівлі. Ми часто обговорювали можливість заанґажування однієї з першоклясних аґенцій нерухомого майна, щоб вона була нашим єдиним аґентом в справі винаймлення площ в нашій будівлі, та остаточне рішення в цій справі було відкладене на пізніше.

Кошти утримування будівлі за минулий рік становили менше ніж 200,000 дол. Головні видатки були на електрику та газ, бо будівля має центральне огрівання та охолодження. У 1974-му році ми заплатили тільки податки від землі, бо згідно з податковою умовою з урядом Джерзі Сіти, 15-відсотковий податок на прибутки з чиншів має бути заплачений щойно в січні наступного року. В січні 1975-го року ми заплатили цей податок в сумі 57,938.09 дол. Чистий прибуток, з якого можна було заплатити проценти від банкових позичок, становив 332,340.98 дол. Загальна сума процентів, виплачених протягом року банкам, становила 492,659,74 дол., що оставило нам дефіцит із 160,318,76 дол. Не плачено жадних відсотків Союзові за позичку УНСоюзу для Будівельної Корпорації, а також Союз не платив Будівельній Корпорації жадного чиншу за площу, яку ми занимаємо.

Банкові позички для Будівельної Корпорації з кінцем квітня цього року становили дещо понад 4,000,000 долярів. Минулого року такі позички часами перевищували 6,000,-000 долярів. За них ми платили відсотки на існуючій підставовій стопі в одному банку та на підставовій стопі, плюс додаткові відсотки понад підставову стопу, в двох інших банках. Ми також позичили майже 800,000 дол. від Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку на існуючій процентовій стопі.

Позички одержані від наших членів від жовтня 1974-го року, дійшли до суми вище 750,000 дол. Ці позичкові зобов'язання, які мають бути повернені до жовтня 1979-го року і на яких відсоткова стопа становить 8 процентів, далі принимаються у сумах 1,000 дол. і вище.

Щоб устабілізувати нашу заборгованість та згідно з вимогами Асекураційних департаментів стейтів Ню Джерзі і Ню Йорк, ми заключили домовлення щодо першої гіпотечної позички у сумі 5,000,00 дол., щоб зліквідувати короткотермінові банкові позички. За посередництвом Централі Українських Кооператив Америки ми одержали обіцянку на першу гіпотечну позичку у вищезгаданій сумі на один рік із 8-відсотковою стопою. Фонди будуть надані членами-кредитівками. Ця трансакція повинна бути закінчена протягом наступних кількох тижнів. Передбачується, що правила для Федеральних Кредитових Кооператив будуть змінені десь протягом цього року, дозволяючи їм надавати самоліквідуючі гіпотечні позички на 20-річні терміни. Коли це правило ввійде в силу, то ми плянуємо переговорювати із ЦУКА в справі нової гіпотечної позички на довший термін.

На 28-ій Конвенції минулого травня я звітував, що ми не можемо бути надто оптимістичні щодо винаймлення цілого будинку в дуже скорому часі, але сказав, що до кінця 1975-го року ми повинні бути в досить доброму стані. Ми вже винаймили деякі площі і до кінця року повинні мати додаткових льокатерів, що й повинно збільшити наш прибуток із чиншів до понад 750,000 дол. річно. Цей передбачений прибуток протягом 1976-го року покриє наші податки, видатки на утримування будівлі та покриє відсотки від гіпотечних позичок, а також дасть нам малий зиск — 20,000 або 25,000 дол., який буде використаний для заплачення відсотків від позички Союзу. Виглядає, що цього року наш дефіцит виноситиме коло 150,000 долярів. Ця сума може зменшитися, якщо цього року буде винаймлено додаткові площі.

Справу щодо будови нашої будівлі з будівничим, Джозеф Л. Мускарелле Компані, — ще остаточно не полагоджено. Тепер проходять арбітраційні переслухання. Будівничий вимагав додаткових 1,843,538 долярів за усунення скелі та з огляду на підвишки в цінах, спричинених затримками в конструкції. Ми запропонували полагодити справу за 527,000 дол., тобто за суму, яку рекомендували нам наш архітект і наш адвокат, проте, будівничий відкинув нашу пропозицію. Він хоче, щоб ми заплатили понад 750,000 дол. Арбітраційна процедура повинна закінчитися цього літа. Наш адвокат, п. Теодор Ґейзер, із адвокатського бюра МекЕлрой, Коннел Фовлі і Ґейзер із Ньюарку, Н. Дж., інформує нас, що задоволений із дотеперішнього перебігу переслухувань і оптимістично задивляється на остаточне вирішення цієї справи.

NEW HEADQUARTERS BUILDING

Our new headquarters building continues to be our most troublesome problem. The business recession that we are now going through and the unusual amount ofboth new andold vacant office space in New York City has made it difficult for us to obtain tenants. At the end of last year all the floors from the 8th through the 15th and two stores were not occupied. Since then we have leased small offices on the 8th floor with a total rental income of $33,000 per year.

The rental for the space that we have leased amounts to $576,367.40 per year. An agreement is pending with the United States Government for the balance of the 7th floor. Presently the Government is paying us $91,820.90 per year and the additional rental will amount to about $35,000 per year depending upon their appraisal survey which should be completed shortly.

We have reached an agreement with the Jersey City Board of Education for space on the 9th and 10th floors for a period of three years at a rental ranging from $135,000 to $165,000 per year. They also have an option to renew for one or two years at $172,500 per year. When both the Government lease and the Board of Education leases are signed we will have a rent roll in excess of $750,000 per year.

Other negotiations are in progress with several prospective tenants for space ranging from 800 square feet to full floors. Some of these prospects are well-known national firms. We feel certain that a number of them will become our tenants before the end of this year. Generally, renting activity seems to be picking up and more businesses are looking for office space. Rentals have been weakening over the past year but this trend should reverse itself before long.

Our efforts to obtain tenants included weekly advertising in the New York Times, direct mail correspondence with business and professional firms locally and nationally, continuous contacts by mail, telephone, and personal visits with over 40 real estate brokerage firms specializing in office rentals in the New York-New Jersey area, and working closely with the Chamber of Commerce of Jersey City and the Area Development Council. One of our new tenants came to us through a Jersey City real estate broker. Three New York City brokers have clients who are considering space in our building. Much thought has been given to engaging a top-notch real estate firm to act as our exclusive renting agent but the decision was kept in abeyance.

Operating expenses for the year were under $200,000 with the main cost items being electricity and gas because the building is centrally heated and air-conditioned. Only land taxes were paid in 1974 since the tax agreement with Jersey City provides that the annual 15% tax on rental income is payable in January of the following year. We made the payment in January, 1975 in the amount of $57,938.09. Net income that was available for interest payments on the bank loans amounted to $332,340.98. The actual total interest paid to the banks during the year was $492,659.74 which left a deficit for the year of $160,318.76. No interest was paid to Soyuz for the UNA loan to the building corporation and no rental was paid by Soyuz to the building for the space we occupy.

Bank loans to the building corporation totalled a little over $4,000,000 at the end of April of this year. Last year such loans at times exceeded $6,000,000. The interest paid was the prevailing prime rate in one bank and the prime rate plus a surcharge in two other banks. We also borrowed up to $800,000 from the Self-Reliance Federal Credit Union in New York City at prevailing rates.

Loans received from members starting with October, 1974 have reached a sum in excess of $750,000. These loan agreements which become due in October, 1979 and bear interest at 8% are still being accepted in amounts of $1,000 and higher.

To stabilize our debt position and in compliance with requirements of the Insurance Departments in the states of New Jersey and New York we have arranged for a first mortgage loan of $5,000,000 so as to liquidate the short term bank loans. Through the cooperation of the Ukrainian National Credit Union Association we have obtained a commitment for a first mortgage loan in the above-mentioned amount for a period of one year with interest at 8%. The funds will be advanced by member Credit Unions. This transaction should be completed within a few weeks. It is anticipated that Federal Credit Union regulations will be modified sometime this year permitting them to grant self-liquidating mortgage loans for terms up to 20 years. When this regulation becomes effective we expect to renegoitate a new mortgage loan with the Association for a longer period.

At the 28th Convention last May I reported that we could not be optimistic about filling up our building very quickly but that we should be in reasonably good shape by the end of 1975. We have rented some space and by the end of the year we will have additional tenants which should bring our annual rent roll up to over $750,000 per year. This projected income for 1976 will cover our taxes, operating expenses, and mortgage interest costs and will leave a small profit of about $20,000 to $25,000 that will be applied to interest on the Soyuz loan. For this year it appears that our deficit will range in the vicinity of $150,000. This figure could be reduced if more space is rented this year.

Final settlement for the construction of the building has not as yet been made with the builder, Jos. L. Muscarelle Company. Arbitration hearings are presently in process. The contractor has put in a claim of $1,843,538.00 for extra costs due to rock removal and escalation of prices caused by the delay in construction. We offerred to settle the claim for $527,000 the figure recommended by our architect and attorney but the builder did not accept our proposal. He wanted a sum in excess of $750,000. The arbitration proceedings are expected to be completed this summer. Our attorney, Mr. Theodore Geiser of the law firm of McElroy, Connel, Foley & Geiser of Newark, N.J. informs us that he is satisfied with the way the hearings have progressed and is optimistic about the final decision.

ЗАГАЛЬНІ СПРАВИ

Подібно як і в минулих роках, наші головні урядовці, урядовці Відділів, наші члени і наші видання не тільки виконували свої функції у нашому Союзі, але також брали активну участь в громадському житті. Минулого року головна увага була звернена на заходи допомогти нашим переслідуваним братам в Україні. Зверталося увагу світові, особливо на наруги над українськими інтелектуалістами, які домагалися мінімальних людських прав, ґарантованих совєтською конституцією та Загальною Декляраціею Прав Людини, схваленою Совєтським Союзом. Заходи щодо звільнення Валентина Мороза, Леоніда Плюща та інших були безперервні й включали голодівки, походи із запаленими свічками, демонстрації, заклики в газетах, зустрічі з представниками урядів і співпрацю з іншими організаціями, які займаються охороною людських прав. Наші конвенційні делеґати пожертвували біля 10,000 дол. для Комітету Оборони Валентина Мороза в Торонто, Онт.

Протягом минулого року наші члени щедро жертвували свій час, знання та гроші на підтримку Світового Конґресу Вільних Українців, Українського Конґресового Комітету Америки, Комітету Українців Канади, наших наукових товариств, молодечих організацій та численних інших установ, які працюють для добра нашого народу. Наші видання широко інформували про діяльність цих організацій. Минулого року Союз знову спонзорував недільну релігійну церемонію біля Хреста Свободи у Веллі Ривер, Манітоба в Канаді, яка є складовою частиною 4-денного Канадського Національного Українського Фестивалю, який кожного року відбувається у Давфині, Манітоба. Ми присвячуємо той день пам'яті тих українських піонерів, які перші поселилися в Канаді.

Дуже важливою частиною нашої діяльности була наша участь у зборах Крайового Братського Конґресу Америки та різних Стейтових Братських Конґресів, наприклад, Ню Джерзі, Ню Йорку, Пенсильвенії, Огайо, Мічиґену, Мериленду, Нової Англії та Іллиной. Наш головний секретар, п. Володимир Сохан, є президентом Братського Конґресу Ню Джерзі, п-і Марія Бобечко є президентом в Огайо; п-і Марія Душник є членом Екзекутивної Ради в Ню Йорку; п. Іван Ващук є членом Екзекутивної Ради в Мічиґені, а п-і Анна Чопик — це колишня президентка Братського Конґресу Нової Англії.

Переговори з іншими українськими братськими союзами щодо об'єднання досі не увінчались успіхом, хоча існує все більше доказів, що малі союзи втрачають ґрунт під ногами. Виглядає, що більшість громадянства бажає об'єднання і тому воно може зреалізуватись за деякий час.

Минулого року ми надали 65 стипендій студентам коледжів і університетів на загальну суму 15,000 дол.. Було 87 аплікантів. Цього року є багато більше аплікантів.

Двадцять три-поверховий мешканевий будинок, в Джерзі Сити, якого ми є співласником, закінчено минулого року. Льокатори почали впроваджуватися до нього в лютому. До кінця року всі мешкання були винаймлені. В цьому будинку живе понад 30 українських родин і більшість з них одержує значну допомогу на оплату чиншів.

ЗАКЛЮЧЕННЯ

Підсумки року, в якому ми відзначували наше 80-ліття, виразно вказують, що він не був одним з наших кращих років. Ми не мали великих успіхів щодо приєднання нових членів протягом передконвенційних місяців, а організаційна кампанія протягом післяконвенційних місяців була найменш продуктивна від другої половини 1962-го року. Надто багато наших Відділів продовжували бути зовсім неактивними, а зростаюча кількість Відділів були менш продуктивні, ніж в минулому. Післяконвенційне сповільнення в організаційній кампанії продовжується і в цьому році.

Тому, що наша нова будівля поносила втрати, це мало неґативний вплив на наш фінансовий стан. Протягом цього року ми не мали досить льокаторів і достатнього прибутку із чиншів, щоб покрити кошти утримування будівлі та покрити відсотки від позичок. Ми мали також додаткові видатки, наприклад, поважні видатки зв'язані з перенесенням до наших нових приміщень. Дуже зросли кошти, зв'язані з нашою друкарнею та видавництвом. Взагальному, видатки зростали швидшим темпом ніж приходи.

Це понура і навіть знеохочуюча статистика. Вона може бути і є перебільшена і наші критики задоволені із наших клопотів. Проте це не триватиме довго. Організаційна кампанія покращає, бо велика більшість наших відділових урядовців і організаторів — це льояльні та віддані союзовці, яким залежить на проґресі та добробуті наших людей. Так як і в минулому, вони активно відгукнуться на потребу збільшити наше членство і тому буде приєднано більше нових членів. Наш фінансовий стан поліпшуватиметься із здобуттям нових льокаторів для нашої будівлі. На підставі існуючої ситуації та переговорів, які ми тепер провадимо, ми можемо в 1976-му році оправдано очікувати малого звороту із нашого вкладу в цю будівлю. Гостріша контроля над адміністративними видатками та видатками в терені також поліпшить нашу ситуацію. Ми пережили важкий рік, але обставини зміняються і з посвятою, співпрацею і Божою допомогою ми знову зрушимось вперед і будемо продовжувати вірно служити нашим людям, де вони не були б, і які не були б їхні потреби.

GENERAL

As in past years our Supreme officers, Branch officers, members, and our publications not only carried out their functions in our Association but also were extensively involved in community activities. Of prime importance last year were the efforts on behalf of our persecuted brethren in Ukraine. World wide attention was particularly focused on the abuse of Ukrainian intellectuals who were seeking to establish a minimum standard of human rights as guaranteed by the Soviet Constitution and the Declaration of the Treaty of Human Rights that was approved by the Soviet Union. Special pleas for freedom for Valentyn Moroz, Leonid Pliushch and others were continuous and included hunger strikes, candle light ceremonies, demonstrations, newspaper appeals, meetings with governmental authorities, and cooperation with other organizations dedicated to protection of human rights. Our Convention delegates donated nearly $10,000 to the Canadian Committee for the Defense of Moroz.

All during the year our members generously contributed their time, talents, and money in strong support of the World Congress of Free Ukrainians, the Ukrainian Congress Committee of America, the Ukrainian Canadian Committee, the scholarly societies, the youth associations, and numerous other organizations that are devoted to the welfare of our people. Our press gave wide coverage to the activities of these organizations. In Canada the Sunday religious program in the vincinity of the Cross of Freedom in Valley River, Manitoba that is part of the four day program of the Canadian Ukrainian National Festival that is held in Dauphin, Manitoba each year was again sponsored by Soyuz. We dedicate this day to the memory of the Ukrainian pioneers who first settled in Canada.

An important part of our activities is our participation in the meetings of the National Fraternal Congress of America and the various State Fraternal Congresses such as New Jersey, New York, Pennsylvania, Ohio, Michigan, Maryland, New England, and Illinois. Our Supreme Secretary, Mr. Sochan is the president of the New Jersey Fraternal Congress; Mrs. Mary Bobeczko is president in Ohio; Mrs. Mary Dushnyck is on the Executive Board in New York, Mr. Ivan Waszczuk is on the Executive Board in Michigan; and Miss Ann Chopek is past president of the New England Fraternal Congress.

No progress was made in merger talks with other Ukrainian fraternals despite the fact that there is increasing evidence that small societies are steadily losing ground. Public sentiment appears to be strongly in favor of consolidations so that it may be only a matter of time for this to become a reality.

Last year we awarded 65 scholarships to college students for a total of $15,000. There were 96 applicants. This year we have considerably more applicants.

The 23-story building that we are part owners of located in Jersey City was completed in January of last year. Tenants started to take occupancy in February. The building was fully rented by the end of the year. We have over 40 Ukrainian families living in this building and the majority are receiving substantial assistance in the form of rent subsidies.

CONCLUSION

The record of our 80th Anniversary year clearly indicates that it was not one of our better years. We did not do well in our membership drive in the months before our Convention and the following months were the poorest since the latter half of 1962. Too many of our Branches continued to remain completely inactive and an increasing number were less productive than in the past. The post-convention low trend of organizing is continuing into this year.

Financially we were adversely affected because our new building operated at a loss. We did not have enough tenants and rental income during this first year to cover our operating and interest costs. Additional unusual expenditures were also incurred such as the substantial outlays connected with our moving into our new offices. The cost of operating the printing plant and our publication operations rose sharply. Expenditures generally were escalating at a faster pace than income.

These are somber and even discouraging statistics. They can and are being exaggerated and our critics understandably are enjoying our discomfort. But this will not be for long. Organizing results will improve because the great bulk of our Branch officers and organizers are loyal and devoted Soyuz members dedicated to progress and the well-being of our people. As in the past they will again respond aggressively to the need to build up our ranks and more members will be organized. Financially we will continue to improve as we get additional tenants in our building. On the basis of the present status and the negotiations that we are involved in, we can reasonably expect a small cash return on our investment in the building in 1976. After that our position will grow stronger each year. Stricter cost controls of our administrative operations and field activities will also better our stuation. We have had a bad year but the tide is turning and with dedication, cooperation, and God's help we will again move forward and will continue to faithfully serve our people wherever they may be and whatever their needs.

Головний предсідник Йосип Лисогір у доповненні до свого друкованого звіту подав наступне: Зачну із загальної таблиці, яку в українському друкованому тексті поставлено помилково на кінці звіту і яку треба переставити на самий початок. В звітовому часі мали ми менший приріст членства — 397 членів життьового забезпечення і 276 членів з грамотами АДД, так, що зорганізовано на 673 членів менше, як в минулому році. Звичайно ми мали більші успіхи в конвенційних роках, але цим разом не було так в конвенційному році і ми зорганізували на 15% менше членів, як рік раніше. За звітовий рік ми втратили 415 членів з грамотами життьовоого забезпечення, а предбали надвишку 365 членів з акцидентовими грамотами. Ми кажемо, що в кінцевому висліді мо втратили тільки 50 членів, але всі знаєте, що підставою нашої організації є членство із життьовим забезпеченням, тому чистий приріст в числі акцидентових грамот не може направити втрат у числі грамот життьового забезпечення. Один фактор, що не виглядав так зле, це сума забезпечення, яка навіть при меншому числі нових членів була лише на $400,000 меншою, бо виносила $6,200,000. Загальна сума забезпечення всіх членів УНСоюзу збільшилася на $154,400,000, Майно зросло на $478,000, що є додатним явищем, а наша надвишка резерви зменшилася на $138,000, бо ми виплатили трохи вищу дивіденду в цьому році, мимо того, що ми в звітному році мали видатків на $392,000 більше, бо мали Конвенцію та видатки на перепровадження Головної Канцелярії, включно із закупом меблів та устаткування, які ми списали, як видатки. Хоч меблі та устаткування звичайно амортизується на 5 до 7, а то і 10 років, ми їх списали в одному році. Тому, як ми виплачували дивіденду, прийшлося нам вжити частину надвишки резерви. Зібрані у звітовому році вклади були на $15,000 вищі, а за грамоти АДД зібрано їх на $5,000 більше, так що разом ми мали на $20,000 зібраних вкладок більше у звітовому, як у попередньому році. Це є наш плюс, бо хоч ми тратимо в членстві, але йдемо вперед із сумами забезпечення та зібраними сумами вкладок. Наші прибутки з інвестицій були на $16,000 меншими з бондів, на $46,000 меншими з морґеджів, на позичках на грамоти на $600 меншими, а всі інші прибутки з інвестицій на $476,000 меншими, бо в 1973 році ми ще платили собі відсотки від позичених грошей на будинок, а в 1974 році ми вже від позичок не числили собі відсотків, тому що будинок не був винаймлений і ми не були всилі платити і брати відсотків. Прибуток відсотковий з інвестицій зменшився в загальному на 1.77%, тому що ми не платили собі відсотків від нашої позички на будинок, яка вже зросла до $8,000,000, але не продукує жадних відсотків. Оцінка наших грамот впала на .93%,тому що ми мали більші втрати в членах. Ми мали в деп. молоді 17 більше смертних випадків у звітовому, як у попередньому році, і так само в дорослих було більше смертних випадків, що можна бачити на тому, що збільшилася в нас смертність на 8.24%. Загальні видатки були, як вже згадано, на $392,000 більшими. Було більше виплачених посмертних (їх сума), натомість зменшилися виплати на дозрілі грамоти на $137,000, а грошові звороти зменшилися на $13,000. Виплати допомог були меншими на дуже мало, бо тільки $1,000, а виплати дивіденди на $8,000 більшими. Секретарські винагороди виносили стільки само в 1973 і в 1974 році, бо було їх $360,000. Бо хоч членство УНСоюзу за цей рік зменшилося, але ми підвищили відсоток винагороди секретарям із 7% на 8 1/2%.

Хочу звернути увягу на нашу найважливішу в дану пору справу, то є справу нашої будови. В тому звіті є ці інформації в досить детальній формі. В ньому вже згадано, що ми маємо домовлення з Радою Шкільництва Джерзі Ситі про винайм повного десятого поверху і 11,000 квадратових стіп на дев'ятому, тобто 2/3 дев'ятого поверху на час трьох років. Чинш за перший рік виносив би $135,000, за другий рік — $150,000, а за третій рік — $165,000. Коли вони підпишуть остаточно контракт, тоді мали б перенестися на 10-ий поверх від 1-го вересня, а на 9-ий поверх — від 1-го жовтня. Минулого понеділка засідання ради директорів одобрило цей плян винайму для Ради Шкільництва, після чого ми вже виготовили текст контракту і тепер його має адвокат Ради Шкільництва. Ця Рада Шкільництва повинна мати в наступному тижні своє засідання і тоді остаточно цей контракт одобрити, щоб тоді підписали його обидві сторони. Тому що Рада Шкільництва ма ряд інших проблем, бо вона плянує будувати нові школи і зробити ремонт з десяти чи дванадцяти інших школах, вона має намір проголосити всі ці рішення свої разом, що буде їх коштувати щось біля $28,000,000. Коли ми заключимо цей контракт винайму і контракт з Департаментом Суспільної Опіки Уряду ЗСА про винайм решти сьомого поверху, тоді ми дістанемо в наступному році $135,000 від Ради Шкільництва і $35,000 більше від Суспільної Опіки, тоді наш повний прихід з винайму виносив би приблизно $750,000 річно. Цих $750,000 приходів будуть покривати майже всі наші кошти, бо вдержання будинку коштує коло $300,000 до $310,000, а решта $440,000 залишилось би на відсотки. Ми маємо згоду ЦУКА, що кредітивки позичать нам $5,000,000 на 8%, то значить, що ми їм платили б по 400,000 річно. Ми маємо $800,000 позички на боргові зобов'язання від членів, за що мали б їм платити по $50,000 річно. Ми мали б тоді позичених грошей більше,як нам потрібно, тоді ми могли б зменшити нашу позичку на будинок на $1,000,000. Вслід за цим ми платили б на відсотки $464,000, що означало б, що ми ще мали б яких $25,000 дефіциту,коли б вже ми навіть нічого більше не винаймили. Але ми сподіваємося, що в міжчасі прийдуть ще інші льокатори, бо ми маємо ряд проспектів, які дуже цікавляться нашою будовою, так що можна сподіватися, що з кожним місяцем ми повинні б дістати більше таких льокаторів. Виглядає, що вже в 1976 році ми повинні б мати з цього будинку прибуток, який можна б вжити на виплати відсотків на ту позичку, від якої ми тепер собі нічого не числимо.

З черги провід нарадами перебрав головний предсідник Йосип Лисогір, щоб попросити до звіту заступника головного предсідника д-ра Івана О. Флиса.

Звіт заступника головного предсідника д-ра Івана О. Флиса

З хвилиною мого вибору на пост заступника головного предсідника ще на 28-ій Конвенції я старався якнайбільше присвятити часу для Українського Народного Союзу.

Післяконвенційні завдання

Разом з другими членами Президії Конвенції припало мені завдання перевести перечислення голосів делеґатів у виборах Головного Уряду УНСоюзу. Це завдання вимагало багато труду від усіх нас, членів Президії Конвенції.

Вислід нашої праці над перечисленням голосів був опублікований у „Свободі" осінню 1974 року в обох мовах, українськіий та англійській. Це перечислення та його вислід повинні послужити як взір для майбутньої Конвенції, яка повинна забезпечити відповідно конвенційне голосування, як тільки вважатиме за відповідне, щоб привернути довіря членів і делеґатів до нашого виборчого проосесу.

Я думаю, що наші наради Головного Уряду повинні б покликати до життя Комітет, який почав би тепер працю над згаданим вгорі,щоб ми могли запевнити делеґатів щодо двомовности та повної парляментарної процедури на черговій Конвенції.

Репрезентаційна активність

Я мав честь і приємність репрезентувати Головний Уряд УНСоюзу на різних зборах та святкуваннях цілого ряду Округ. Двічі відвідав я Янґстави, а по одному разові Піттсбурґ, Аллентавн, Балтимор, Перт Амбой та Пассейк, осідки наших Окружних Комітетів. Був я теж головним промовцем від Головного Уряду на святкуваннях УНСоюзу в Рочестері та в Гемпстеді, Лонґ Айленд.

Майже у всіх Округах, що їх я відвідав, членство виявило найбільше зацікавлення справами: перерахуванням голосів конвенційних виборів, фінансовою ситуацією нового будинку УНС, трудноців організування нових членів, та висловлювало свої завваги щодо ведення УНСсоюзу, адміністрації його та політичної лінії нашого органу „Свобода". Тільки мала частина членів по Округах критикувала господарку УНС та висловлювала страх перед крахом нового будинку, що, мовляв, може відбитися на цілому УНСоюзові Більшість членів висловлювався з гордістю про цей новий будинок, що його міг побудувати УНСоюз не зважаючи на світову кризу, та заявляли, що цим будинком може гордитися кожний член і що він підносить престіж цілої нашої української громади в Америці. Як член Головного Екзекутивного Комітету, я давав вияснення та запевняв цих „непевних", що я переконаний, що УНСоюз є фінансово здоровим і таким буде дальше. Я робив натиск на дальше посилення членської кампані, щоб так забезпечити ріст членства, в разом з цим теж майна УНСоюзу. З приємністю можу ствердити, що мене, як заступника головного предсідника УНСоюзу всюди сердечно вітали та гостили.

Я брав участь у всіх засіданнях Головного Екзекутивного Комітету, як також взяв участь, як репрезентант УНСоюзу в Конґресі Братських Союзів Стейту Ню Йорк 20-го березня 1975 року. Був я головним промовцем на Святі Незалежности в Бріджпорті, Конн., та членом Жюрі в семинарії св. Василія в Стемфорді на святі Українського Дня.

Організаційна діяльність

Крім згаданої вище активности я був головою Окружного Комітету Відділів УНС в Ню Йорку і як голова старався викликати ентузіязм до організаційної праці серед урядовців відділів УНСоюзу цієї великої метрополітальної Округи. Моя праця була успішною, бо наша Округа приєднала додатково 338 нових членів у 1974 році. Я сам зорганізував 16 нових членів в 1974 році, а вже в 1975 році досі — 7 членів.

На Загальних Зборах Округи 11-го квітня ц.р., після 13 років головування, я відмовився від кандидатури на пост голови і був тоді обраний почесим головою Округи. Новій Окружній Управі я приобіцяв повну співпрацю.

Морґеджова позичка на новий будинок

На прохання головного предсідника я доклав всіх зусиль в стараннях одержати на наш новий будинок морґеджову позичку на суму $5,000,000 від Кредитових Кооператив. Головний предсідник і я відвідали Централю Українських Кредитівок в Америці з осідком в Чікаґо, де ми зустрілися з представниками цієї організації. Як довголітній адвокат Федеральної Кредитової Кооперативи в Ню Йорку, я зумів виробити проєкт, при допомозі якого зможе бути зреалізована морґеджова позичка від ряду Кредитових Кооператив в Америці.

Закінчення

На закінчення хочу щиро подякувати всім членам Головного Екзекутивного Комітету за їх увагу до мене, як нового члена Екзекутиви. З радістю можу ствердити повну згоду та повне вирозуміння всіх членів Головного Екзекутивного Комітету, завдяки чому можна було вирішити ряд дуже важливих справ та й дальше в такому дусі співпрацювати для добра Українського Народного Союзу та його великої родини.

Було б дуже добре, коли б Окружні Комітети та всі відділи Українського Народного Союзу взяли собі за приклад співпрацю в Головному Екзекутивному Комітеті, бо це дає запоруку, що навіть і найбільше складні справи можна дружно вирішити і поладнати, коли тільки не бракує доброї волі.

Заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис в доповненні до свого друкованого звіту подав наступне: Пані і Панове! Я думаю, що я вичерпав у друкованому звіті свої найважніші функції. До цього я тільки хотів би додати, що я був представником УНСоюзу на бенкеті СОЧСУ в Ню Йорку минулої осені, і так само недавно, може тиждень тому, обрано мене, хоч і неприсутного на засіданні, головою Українського Комітету 200-ліття ЗСА і 100-ліття поселення українців в ЗСА на Ню Йорк. Я хотів ще бути головоюу в Комітеті для вшанування української жінки, але не міг кваліфікуватися, бо тоді не мав зі собою спідниці.

Провід нарадами знову перебрав заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис і він попросив до звіту головного директора для Канади сен. Павла Юзика.

(Продовження буде)

Щоби слава не пропала...

У надрукованій в „Свободі" з 14-го січня „Трибуні УНСоюзу" в статті головного організатора Степана Гавриша багато уваги віддано організаційним успіхам Шамокінської Округи УНС, яка в 1975-му році перевиконала свою організаційну квоту 130 нових членів, приєднавши їх аж 191. В повідомленні сказано, що до цього успіху поважно причинився секретар 242 Відділу Йосиф Чабан, приєднавши 56 членів. До повідомлення додано знімку, але помилково іншого успішного діяча УНСоюзу. Щоби слава не пропала — справляємо помилку та подаємо знімку п. Йосифа Чабана.

Йосиф Чабан

ІВАН ОДЕЖИНСЬКИЙ УСПІШНО ПРОДОВЖУЄ ТРАДИЦІЮ

На цій фотознімці „увіковічнено" в „Свободі" з 12-го січня 1974 року одного з найуспішніших організаторів нових членів УНСоюзу, в тому часі колишнього головного радного Івана Одежинського (справа), як він передавав тодішньому ще головному радному і асистентові Організаційного відділу УНСоюзу Степанові Гавришеві аплікації нових членів, що їх в попередньому році зорганізував Іван Одежинський аж 135. Подібна зустріч та передача подань нових членів повторилася 29-го грудня 1975-го року, як тепер вже знову головний радний Іван Одежинський відвідав Головну Канцелярію УНС та передав тепер уже головному організаторові Степанові Гавришеві аплікації приєднаних ним в останніх днях 1975-го року 22-ох нових членів.

Сенатська комісія пропонує додаткову контролю над розвідчими аґенціями

Вашінґтон. — Демократичний сенатор Френк Чирч, голова Сенатської комісії для справ розвідки, заявив у середу, 14 січня, що наступного вівтірка його Комісія представить законопроєкт, який вимагатиме, щоб всі розвідчі аґенції ЗСА формально повідомляли Конґрес перед тим заки розпочнуть будь-яку „значну" таємну діяльність. Сенатор Чирч заявив кореспондентам, що законопроєкт також міститиме пропозицію, щоб в Сенаті була створена спеціяльна 9-членна комісія, яка мала б нагляд над діяльністю всіх розвідчих аґенцій. Існує можливість, що теж буде створена подібна спільна комісія обох Палат Конґресу.

„В ЗДОРОВОМУ ТІЛІ — ЗДОРОВА ДУША"

(Закінчення зі стор. 2-ої).

вільне фізичне виховання дітей в тутешніх школах, численні засоби занадто вигідної комунікації і тому недостаток руху, а при тому не завжди здорові, бо консервовані в пушках харчі, — це все разом спричинює, що молоде покоління в більшости виростає на хирлявих, слабовитих, фізично недорозвинених людей.

Щоб у таких умовинах вихсвати здоровим наше молоде покоління, бо тільки на таке можна покладати надію майбутнього, батьки повинні і над цією справою поважно міркувати. Вони повинні застановитися над тим, що краще менше дбати про придбання матеріяльних користей, вигод, розривок і т.п., а присвятити більше уваги вихованню своїх дітей на фізично і духово здорових, загартованих одиниць.

Здається, що думаючі батьки візьмуть до уваги в першу чергу здоров'я своїх дітей і йому присвятять якнайбільше своїх зусиль, подбавши, щоб їх діти могли кожного дня провести бодай годинудві десь у парку, в лісі, над річкою — серед чистого повітря, де могли б вибігатися. Рух на повітрі вплине на потрібний розвиток легенів, серця й інших органів тіла дитини. Коли діти підростуть, варто б зацікавити їх відповідним спортом, в якому вони брали б активну участь, а не слідкували за ним, сидячи нерухомо перед екраном телевізора.

Треба подбати, щоб діти щороку могли провести свої вакації серед природи, далеко від задимлених міст, скріплюючи свої м'язи, а з тим і увесь свій організм мандрівками в горах, плаванням в чистих річках чи в морі.

Одночасно варто б ще згадати про харчі. Багато матерів подають харчі, приготовані у фабриках і відповідно законсервовані, які дуже вигідні в ужитті. Заходить питання, чи ці харчі є корисні для організму? Читаємо, що різні штучні засоби осолоджування страв і напоїв є небезпечними для здоров'я. Чи не корисніше вдома подбати про те, щоб дати дітям свіжі приготовані вдома здорові харчі.

Про такі справи, як куреня, вживання алькогольних напоїв і наркотиків не згадуємо, бо сподіваємося, що всі батьки знають і розуміють велику небезпеку, яка загрожує їхнім дітям від цього всього, і вони зроблять усе від них залежне, щоб у свій час освідомити дітей про це все, та подбають, щоб їхні діти були якнайдалі від того лиха.

Добре буде, коли ми, виховуючи своїх дітей, будемо постійно в контакті з чесним і гідним довір'я своїм лікарем, пам'ятаючи завжди, що в здоровому тілі буде також здорова душа.

КІССІНДЖЕР ПОЇДЕ ДО МОСКВИ В СПРАВІ ОБМЕЖЕННЯ ЗБРОЇ

Вашінгтон. — Хоча в середу, 14 січня, державний секретар Генрі Кіссінджер на пресовій конференції закинув Совєтському Союзові, що своєю діяльністю в Анґолі СССР порушує підставові принципи детанту і сказав, що та діяльність може викликати в ЗСА неґативне наставлення до детанту та справи обопільного розброєння, то все одно він наступного тижня поїде до Москви, щоб обговорити із совєтськими верховодами справу нового договору щодо обмеження атомової зброї, бо вважає, що такий договір важливіший від анґольської проблеми. Кіссінджер заявив, що совєтські власті обіцяли „значну зміну" в своєму дотеперішньому становищі відносно обмеження стратегічної зброї й тому він іде до СССР. Він признав, що совєти не подали йому подробиць щодо тих „значних змін" в їхньому становищі, але він переконаний, що якщо б Москва не була готова йти на компроміс, то не запросила б його на наради.

Державний секретар повідомив, що плянує прибути до Москви у наступний вівторок, 20 січня, а до Вашінгтону відлетіти в наступну п'ятницю. На початку пресової конференції він гостро натаврував СССР за дальше вмішування в громадянську війну в Анґолі, заявляючи, що це вмішування становить серйозне порушення детанту, бо детант ,на думку Кіссінджера, означає, що жадна сторона не старається здобути „однобічної користи". Він додав, що якщо одна із світових потуг буде старатися здобути такі „однобічні користі", то це доведе до конфронтації, а можливо й до кризи.

ПРОБЛЕМИ УККА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

КА зумів закріпити в громаді кілька непромнинаючих успіхів, зокрема на зовнішньому відтинку.

Д-р Роман Борковський, який таки на початку заявив, що виступає в імені опозиції, яка стоїть осторонь праці в УККА, зокрема завважив, що криза в УККА розпочалась тоді „коли т.зв. більшість застосувала репресивні методи супроти меншости". Імпет новому життю і новій праці Централі, на думку прелеґента, мав би дати XII. Конгрес, який відбудеться в році 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення. „Ініціятива є, — заявив д-р Роман Борковський, — а тепер залежатиме від „більшости", якими рейками піде в будучому наше зорганізоване життя". Пропонував припинити всяку внутрішню боротьбу і звернути більшу увагу на громаду, яка знайшлася на шляху занику, якщо не загибелі. У висновках рекомендував зменшити впливи союзів і партійних чинників та дати можливість опозиції прийти до рівноправного голосу.

Над цими трьома доповідями відбулась опісля пожвавлена дискусія у якій взяли участь: ред. І. Білинський, Стефанія Букшована, Дарія Степаняк, Павло Дорожинський, д-р Б. Шебунчак, ред. Я. Гайвас, д-р В. Савчак, д-р С. Ворох, інж. М. Галів, мґр. Я. Рак. Перший дискутант звернув увагу, що задум організаторів панелю розходиться з ціллю, бо в обговоренні праці УККА бере участь також прелеґент, який до УККА не належить. Ред. Я. Гайвас заявив, що з імпасу можемо вийти тільки тоді, коли шануватимемо думку не тільки „меншости", але також „більшости".

Після короткої перерви і перекуски, о год. 6:30 відбулася друга сесія на тему: „Структура УККА і вимоги життя", в якій з доповідями виступали: проф д-р Петро Стерчо, д-р Б. Дзерович і мґр А. Чорнодольський. Координатором сесії був мґр О. Питляр.

Д-р П. Стерчо представив образово структуральну побудову УККА, як організацію організацій, звертаючи при тому увагу на вклад праці в УККА українських забезпеченевих союзів, проти яких виступали деякі прелеґенти і дискутанти. Він рекомендував прочитати дуже вичерпну працю-статтю о. шамбеляна Мирослава Харини: „Що зробили Союзи в минулому", друковану в „Америці" і може тоді змінимо нашу думку про них. „Крім того, — заявив прелеґент, — Союзи розпоряджають пресою, яка, хочемо ми цього чи ні, таки формує у великій мірі громадську думку нашої спільноти в ЗСА". Доповідач рішучо відхилив закид, що українська спільнота не має демократичних традицій і впевняв, що вільний змаг сил, ідей і думок на форумі УККА є абсолютно забезпечений.

Д-р Б. Дзерович побудував свою доповідь на цитатах і власних коментарях до них. Він зокрема широко цитував з листів і газетних статтей пропозиції, які були надіслані на адресу Комісії в справі структуральної зміни і зміни статуту УККА.

Мґр А. Чорнодольський ствердив в першу чергу позитивність такої форми громадських нарад, бо фактично не йдеться тільки про обговорення праці УККА, а про проблеми української громади як такої. Він обстоював думку, що Централя повинна плянувати працю наперед, а не діяти від випадку до випадку, чи реаґувати на окремі явища тоді, коли вони приходять. Прелеґент пропонував перевести основну аналізу нашого громадського, а до деякої міри і політичного життя, перевести критику нашого минулого і встановити наші цілі, можливі до осягнення. Здійснюючи клич: „Лицем до молоді", поволі передавати керівництво суспільно - громадським життям у руки молодших.

Після дискусії у якій взяли участь: д-р С. Ворох, мґр Я. Рак, інж. М. Корчинський, М. Ласовська, ред. І. Білинський і Д. Степаняк, д-р А. Жуковський закрив 2-гу сесію подякою прелеґентам і учасникам, пропонуючи рівночасно скликання чергових сесій для розглянення проблем українського шкільництва, науки, молоді тощо. Наради, які треба вважати успішними, закінчились о год. 10-й вечором.

Звіт з кампанії на будову Українського Крайового Собору у Вашінґтоні

Пам'ятникова грошова кампанія на будову Крайового Українського Собору у Вашінґтоні поступає вперед. Наші парохіяни та приятелі гарно причинюються до будови Українського Католицького Собору Пресв. Родини у столиці Америки. Триакрову площу закуплено за 394.114.17 дол. біля Семінарії св. Йосафата, Католицького Університету Америки та Крайової Святині Непорочного Зачаття. Остаточні пляни включатимуть Собор, залю імпрез, резиденцію для душпастирів, печеру Матері Божої Почаївської, величавий хрест для відзначення 1.000 ліття Хрищення України та паркувальну площу на 100 авт.

Днем Благословення площі, 14-го вересня м. р. започатковано Пам'ятникову Грошову Кампанію на будову Собору. В цій кампанії члени парохії Пресв. Родини у Вашінґтоні можуть вибрати детальні пам'ятники, жертвуючи принаймні 1.000 дол. Непарохіяни можуть вибрати загальні пам'ятники на Собор, жертвуючи принаймні 300.00 дол. Ці пам'ятники можна сплачувати продовж 5-ох літ.

Хоча ми будемо вдячні і за найменші дари, то однак заохочуємо парохіян та добродіїв набувати пам'ятники. По виплаченні пам'ятників імена жертводавців та їхніх пам'ятників будуть виписані на таблицях та поміщені у новій авдиторії собору.

До 7-го грудня, м. р. добродії вже вибрали пам'ятники і пожертвували дари: члени парохії Пресв. Родини у Вашінґтоні — 92 пам'ятники на суму 390,031.00 дол. Українські Редемптористи — 1 пам'ятник на суму 50,000.-00 дол. Наші добродії зі 32 Стейтів Америки — 6 пам'ятників і 18 дарів на суму 10.-524.50 дол. Наші добродії з Канади — 1 пам'ятник і 5 дарів в сумі 1.165.00 дол.

Разом досьогодні пожертвовано — 101 пам'ятників і 23 дари на суму 451,720.50 дол.

Ми щиро дякуємо всім нашим парохіянам та добродіям за їхню щедрість та молимось, щоб Новонароджений Спаситель, Пречиста Діва і св. Йосиф винагородили їх обильно.

Щоб одержати більше інформацій про нашу Пам'ятникову Кампанію, про історію українців Вашінґтону та про наш майбутній Собор Ви можете безплатно набути 110 сторінкову ілюстровану Пропам'ятну Книгу на замовлення від: Holy Family Catholic Church, 4817 Blagden Ave., N. W. Washington, D. C. 20011.

о. **Стефан Шавель, ЧНІ,** парох
о. **Йосиф Деницюк, ЧНІ,** директор
Адв. Михайло Варис, голова Пам'ятникової Кампанії

Виставка Б. Божемського у Вінніпезі

Від 3-го до 5-го жовтня 1975 р. влаштовано виставку мистецтва Богдана Божемського у Вінніпезі, в приміщеннях української цілоденної школи Непорочного Зачаття. Виставка охоплювала його олії, графіку, темперу й акварелі. Це була багата виставка, яка дала можливість вінніпезцям познайомитися з працею мистця і його мистецькими шуканнями.

Богдан Божемський народився в Україні, в місті Коломиї. Мистецьку освіту здобував на Вищій Образотворчій Студії у Ульвові, яку вів тоді В. Кричевський. Його учителями тут були В. Баляс і М. Бутович. Переїхавши до ЗСА в 1947 році, він продовжував свої мистецькі студії в одній з провідних американських шкіл — Купер Юньйон школі Мистецтва, яку закінчив у 1951 році двома найвищими відзначеннями за графіку. В цій школі він учився в Е. Дікінсона та Р. Гватмія.

Б. Божемський має за собою близько двадцять самостійних виставок, а між ними важливіші: в Гайдельберзькому університеті (1946), у Ню Йоркській Галерії Панорас (1958), в Українському Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку (1960), в Фирлій Дікенсон університеті в Тінек (1965) і на Оттавському університеті (1974). Крім цього він брав участь у збірних виставках: в Конгресовій бібліотеці у Вашінґтоні, в Національній Академії Рисунку в Ню Йорку, в Детройтському університеті та ін.

Від, приблизно, 1962 року Божемський почав працювати в двох ділянках: малярстві і графіці. В початковій стадії, каже Гординський, його малюнки були напівабстрактні, а новіші ближчі до реального зображування. Предмет завжди вичутий, хоч усе перекладене на мову форм і кольорів. „Як кольорист, — писав Антін Малюца, — належить до півтузеня найкращих посеред 160 мистців-українців на еміґрації". Теж в дереворіті критика признає йому майстерність .Як пише С. Гординський, Б. Божемський винахідливий і має добрий смак. „Деколи мистець ручно розмальовує свої дереворити, досягаючи цим нових і несподіваних ефектів".

Деякі мистецтвознавці добачають у Б. Божемського в якійсь мірі продовження школи західньо-українських графіків, як: Кульчицька, Гец, Бутович, проте твердять, що Б. Божемський має інший підхід до цього жанру, а це сталося під впливом модерного мистецтва з більш малярським відношенням до зображуваного. І тому, на думку С. Гординського, Б. Божемський займає в українській графіці своє власне місце. Його графіці притаманна легкість і пливкість ліній, далека від тієї штивности й сухости, яка часто позначає цю ділянку мистецтва. Від цього жанру Б. Божемський останньо відходить. Він зосереджується на оліях і акварелях, хоч останні ще йому слабше вдаються.

В його творчості значне місце займає українська тематика, зокрема тематика з гуцульського життя, з якою він найкраще обзнайомлений. Ці мотиви віддзеркалюють його українське сприймання світу, — радісне і життєствердне. Елементи народного мистецтва є тепер основою його мистецького мислення й відчування. В нього, каже Титла, „спокій, доброта, розум... Кольори його спокійні, але містять у собі жагу світла і радости..." Б. Божемський, пише С. Гординський, у своїх творах „більше шукає експресії, малярських зударів чорно-білих томів, поданих динамічно з малярською розмашністю". Це, очевидно, відноситься до дереворитів Б. Божемського. Кожен глядач автоматично асоціює графіку Божемського з усім відомою графікою Я. Гніздовського. Очелярською розмашністю". Це, очевидно, відноситься до дереворитів Б. Божемського. Кожен глядач автоматично асоціює графіку Божемського з усім відомою графікою Я. Гніздовського. Очевидно, тут ніякої подібности немає. На нашу думку, Божемським сильно керує, і він дуже свідомий лінії і її руху в своїх творах. Якщо глядач не бачить то відчуває присутність тієї лінії і намагається її вловити оком. Це шукання не викликає в нас почуття важкого неспокою, але руху вигнастою лінією навіть поза зображений предмет — кудись у невідоме. У Б. Божемського лінія має створити враження, вона має декоративну основу, а в Я. Гніздовського лінія підпорядкована загальній концепції, думці твору. Коли Б. Божемський, на нашу думку, в першій мірі мистець імпресіоністичної подачі об'єкту, то Я. Гніздовський — філософ, мистець українського ґротеску з гумористичним кольоритом у якого на першому пляні думка. Б. Божемський зображує звірят, схоплюючи їх притаманне, а Я. Гніздовський, за посередництвом звіриного світу, зображує смішне, карикатурне або ґротескне в поведінці людини або суспільства з питомою йому доброзичливістю.

Богдан Божемський своїм відчуванням світу й мистецьким викладом — мистець оригінальний і доступний широкому колові любимців, цього жанру мистецтва.

я. р.

Образотворча виставка Зофії Петеш у Пассейку

У неділю 14-го грудня м.р., в залі української школи при церкві св. Миколая в Пассейку, — мешканці Пассейку, Кліфтону та околиць оглянули творчість мисткині Зофії Петеш, яка виставила аж 42 картини, що її численні відвідувачі, між ними й публіка іншої національности подивляла. Виставлені експонати на двох стінах, в неодного викликали захват. Від останньої своєї виставки своїх творів, про що автор цих рядків писав, мисткиня зробила великий поступ, що можна пояснити, що вже тепер, маючи більше часу може присвятитися своїй творчості, виказати більше наснаги й здобути те, що ми мали нагоду бачити.

Тематика експонатів широка. Приковували увагу портрети Його Блаженства, Блаженнішого Патріярха Йосифа та портрет І. Борбич, які доказують,що наша мисткиня дуже добра портретистка. Шкода, що глядачі не мали ще змоги побачити чудового портрету Слуги Божого Андрія.

Чудові краєвиди, всі виконані олією, тільки три — акриліком, а саме—зимові полотна та вівці в полонині. Це справжнє досягнення в мистецтві. Крім різних краєвидів, можна було ще побачити й пристань над морем і човни на морі. В очі впадали дві картини церкви св. Івана Хрестителя в Гантері, краєвиди дерев у різній порі, хоч би під осінь, все те робило гарне враження, як і краєвиди схоплені мисткинею гір, на якому з одних вдалині видніють ледь-ледь білі доми. Картина — овочі на столі так притягнула увагу присутніх, що не минуло кілька хвилин, як її закуплено. А закуплено немало, і були моменти, що деякі картини хотіло набути зразу кілька людей. Прийдеться нашій мисткині попрацювати вдруге над ними.

Автор цих рядків згадував, що своє замилування наша мисткиня виказувала з ранніх літ, а нагоду докінчити свій фах, могла мати аж у Америці й під кермою славного мистця Михайла Мороза його довершила. Нині сама має численних учениць, між ними Сестри Служебниці із Сльовзбурґу, які або приїжджають до нашої мисткині, або привозять її до себе, щоб там вправлятися у портретуванні. Тому, що Зофія Петеш закохана в природу, мали ми нагоду оглянути й кілька картин чудових квітів.

Петро Ямняк

ДО СВІТЛА...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

співають або танцюють до музики з платівок. Є старші люди, є й молоді, що там запізнаються і іноді одружуються. Всіх їх єднає одне сильне бажання — бути в гурті, у спільноті й не залишатися самотніми. Часто у цьому Клюбі можна серед гомону почути радісний сміх і нікому, що не знав би, що це за люди, ніколи, мабуть, не прийшло б на думку, що тут ті, яких не обдаровано найвищою ласкою: бачити барви неба, красу природи, світло дня чи усмішку на обличчі людини.

Сліпі обдаровані незвичайними музичними здібностями (давен - давно в Україні лірники і кобзарі), вони зокрема зразливі на мелодію пісні, на звук інструменту і велику радість приносять їм радіопередачі. Багато з них є професійними органістами, співаками і музичними віртуозами. Користають з таких розваг, як: шахи, доміно і карти, які спеціяльно для них зроблені за методою Брайля, де на картах виґравірувані різні випуклі значки, за допомогою яких вони свобідно можуть брати участь в грі. Сліпі люди не стоять поза скобками і спортового життя. Вони плавають, їздять на совгах, грають в ґольфа, беруть участь в змаганнях в бігу і скоках.

Щоб допомогти сліпим читати, еспанець Франциско Люкас склав плян вирізьблювання на куску дерева значків. У 1640 р. винайдено рухому, пересувну методу на олові з виґравірованими крапками, а за тим прийшли інші способи: шпилькові мапи, подушечки з шпильками, металеві літери на паперових коробках, а в 1827 р. в Единбурґу в Англії, Джеймс Гелл зладив першу книжку з трикутникоою системою зі звичайною абеткою з виґравірованими у металі крапками. З початком XIX ст. було 22 методи препарування посібників до читання, найбільше з них відомі це: Люкаса, Муна, Фрера, це Люїса Брайля, який сам на третьому році життя осліп і ввесь час працював над методою, щоб допомогти товаришам недолі. Одначе його працю визнали аж два роки по його смерти. Щодо методи писання, то сліпі писали тупим шилом на глибоко вижолобленій металевій лінійці.

У сліпих розвинене стремління, щоб знайти відповідну для себе ділянку праці щоб бути корисними, а також вони зацікавлені мистецтвом і наукою, — не наче бажання заповнити цю прогалину, що існує поміж ними та іншими людьми немов бажання доповнити себе, знайти для себе начебто острів, де вони могли б почуватися сильнішими і безпечними. В історії людства знаходимо багато чільних одиниць, що хоча ніколи не бачивши світла, шукали за ним і, віднайшовши його у своєму духовому житті, передавали його іншим. Поміж сліпими людьми були такі відомі одиниці, як: суддя Джон Філдінґ з Англії, який осліп на 19 році життя. Його названо „Сліпим соколом", бо хоча не бачив злочинців, розпізнавав їх по голосі. Він впровадив нові закони в кримінальному судівництві, був автором книжок з ділянки кримінального судівництва і піонером у впровадженні нового закону в трактуванні судом неповнолітніх злочинців. В Англії його ім'я видніє на почесній листі найбільш видатних суддів і законодавців, а за його заслуги йому надано титул шляхтича; Джон Мільтон, славний англійський поет, осліп на 44 році життя. Не зважаючи на те, він переносив своє горе спокійно, а навіть з деякою бравурою і життєрадісністю і далі творив незвичайні поеми і сонети; Джон Стенлі, сліпий з народження — органіст у Лондоні, осягнув докторат з музики і був дириґентом королівської оркестри в Лондоні; Марія Тереса фон Парадіс, також з уродження сліпа, похресниця австрійської цісаревої Марії Тереси, для якої Моцарт написав Концерт, роз'їздила в турне по Европі, співаючи на естрадах; Франціс Джозеф Кембел в Теннісі, ЗСА, осліп на третьому році життя — гілка акації прошила йому колючками очі. Навчався у школі для сліпих, а потім мандрував, переходячи шпилі найвищих гір, перепливав ріки, переходив кордони, щоб по світу відшукувати сліпих, вербуючи їх до школи. За професією був директором музичної школи і в Енциклопедії Британіка знаходиться його наукова розвідка про сліпих. Поміж геніяльними музичними композиторами і віртуозами, які вправді осліпли при кінці свого життя, проте дал творили музичні композиції і виступали з концертами на естрадах, — були Йоган Себастіян Бах і Ґеорґ Фрідріх Гендель.

І в минулому сліпі здобували дипломи, професії, знаходили собі повновартне місце в суспільності, а то й вибивалися на чільні становища.

Сьогодні Корпорація „Звукозаписи для сліпих" зробила великий проґрес у напрямі вишколу сліпих, які образування побирають в куди швидшому часі дорогою легшого сприймання, з кращими результатами і їх є далеко більше, чим давніше. Цим самим для сліпих ця установа є благословенням і великою допомогою та створює для них незвичайні можливості — прямувати до світла, до освіти й здобувати собі гідне місце поміж іншими людьми.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 17-го СІЧНЯ 1976 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Володимира 130-ий Відд., о год. 7 веч. у приміщенні скарбника п. Гнатишина при 100 Друга Аве. (3-ій поверх). Проситься членів прибути на ці Річні збори. Важні справи до полагодження. — Ю. Юрків, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ 14 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Роговський, предс., З. Терлецький, кас., М. П. Отрок, секр.

ЯНҐСТАВН, Огайо. Річні збори Б-ва св. І. Хрестителя 230 Відд. о год. 6 веч. в власній залі, 914 Франклін Аве. На порядку: звіти Управи, справа нової будови, вибір нової Управи на 1976 рік. — М. Мартинишин, голова, І. Сухар, рек. секр., П. Ліщак, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 18-го СІЧНЯ 1976 р.

РОМ, Н. Й. Річні збори 121 Відд. о год. 2:30 по пол. в залі Амер. Укр. Ветеранів, 208 Канал вул. Будуть звіти Управи і вибір нової на 1976 р. — К. Кобіто, секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка 64 Відд. точно о год. 2 по пол. у Вінярського в Патерсоні. Проситься всіх на збори. — Ів. Бурний, секр.

ПІТТСБУРҐ, Па. Річні збори Б-ва св. о. Миколая 53 Відділ о год. 2:30 по пол. в Укр. Домі при 1113 Карсон вул. на другому поверсі. Проситься чл. прибути. — Д. Головатий, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Збори 286 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі при Фліт вул. Проситься чл. прибути. — Павлінг Валютянська, секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Річні збори Б-ва св. Димитрія 288 Відд. зараз по Сл. Божій в залі церкви св. Йосафата, Кінмор Аве. Проситься членство прибути і вирівняти вкладки. В. Копцук, предс., В. Заґводський, кас., Д. Мушастий, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 342 Відд., о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. Проситься вирівняти вкладки. Річні збори відбудуться в місяці лютому. — Управа.

ПАРМА, Огайо. Річні і місячні збори Т-ва І. Франка 334 Відд., о год. 1-ій по пол. в залі Cardinal Savings, 5839 Ridge Rd., Парма. На порядку: звіти Управи і К. Комісії та вибір нової Управи на 1976 р. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. М. Задерецький, предс., Ст. Вохонок, фін. секр., В. Задорецький, рек. секр.

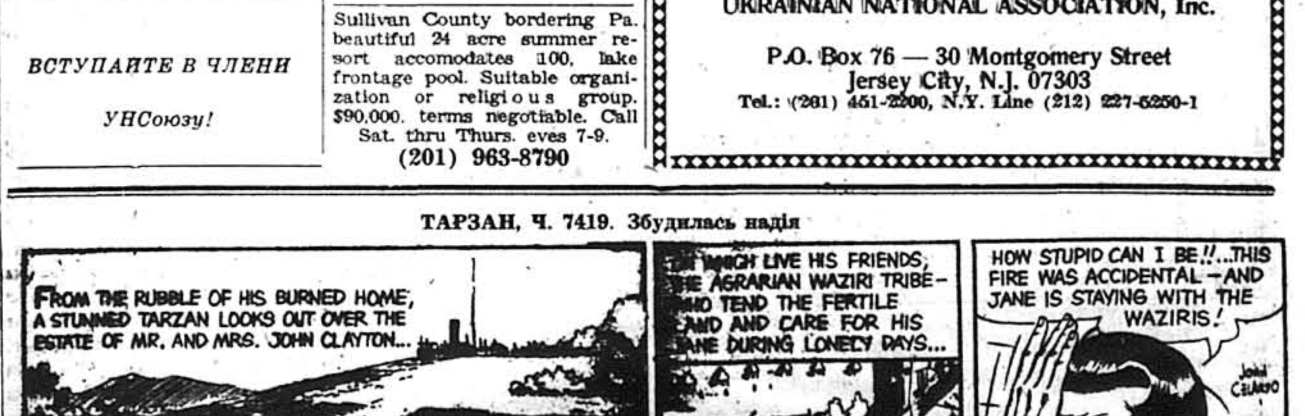
БРІДЖПОРТ, Конн. Річні збори Т-ва Укр. Січ 59 Відд. о год. 2:30 по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. На порядку: звіти Управи та К. Комісії та вибір нової Управи на 1976 р. По зборах — перекуска. Проситься членство прибути. — Д. Стець, предс., В. Макійчик, кас., Т. Сливінський, рек. секр., М. Галькевич, фін. секр.

ГУДСОН, Н. Й. Річні збори В-ва св. Архистр. Михаїла 476 Відд., зараз по Сл. Божій в парафіяльній залі. На порядку: звіт за минулий рік, вибір нової Управи на 1976 р. та інші важні справи. Проситься чл. прибути. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 292 Гадсон Аве. На порядку: звіти Управи і К. Комісії, уділення абсолюторії, вибір нової Управи і К. Комісії на 1976 р. та заприсяження. По зборах — перекуска. Проситься чл. прибути. М. Яремчук, рек. секр.

ШАРОН, Па. Річні збори 386 Відд. о год. 12:30 по пол. в залі церкви св. І. Хрестителя при Кларк вул. Проситься чл. прибути. — Катерина Його секр.

ТАРЗАН, Ч. 7419. Збудилась надія

З руїн його погорілої хати прибитий горем Тарзан поглядає на посілість панства Клейтонів...

...на якій проживають його друзі, хліборобське плем'я Вазірів, які обробляють родючу землю та опікувалися його дружиною Джейн, коли вона оставалась вдома сама...

...Що з мене за дурак!!... Ця пожежа трапилася випадково — і Джейн напевно тепер перебуває в селі Вазірів!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.